

DWUTYGODNIK MIEJSKI

KRAKÓW.**PL**

Nr 2 (88), 8 lutego 2012

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

Zima w mieście

Nie ma miejsca na nudę

Hala pnie się w górę

Czas na fundamenty

Widzisz, reaguj!

NIE rasizmowi i ksenofobii

POMNIKI POLSKIE

**JAK NIE TERAZ, TO KIEDY,
JAK NIE MY, TO KTO?**

POLSKA JEST KOBIETA
2-5 LUTEGO 2012

ALEKSANDRA.
RZECZ O PIŁSUDSKIM

MELODRAMAT Z WĄSEM
16-19 LUTEGO 2012

W IMIĘ JAKUBA S.

**CZYLI CAŁA PRAWDA
O „SZLACHECKO-ZIEMIAŃSKIM”
RODOWODZIE RODAKÓW**

15-18 MARCA 2012

REZERWACJE:

12 680 23 41, 504 416 796 /// BILETY@LAZNIANOWA.PL
WWW.LAZNIANOWA.PL /// WWW.FACEBOOK.COM/LAZNIANOWA

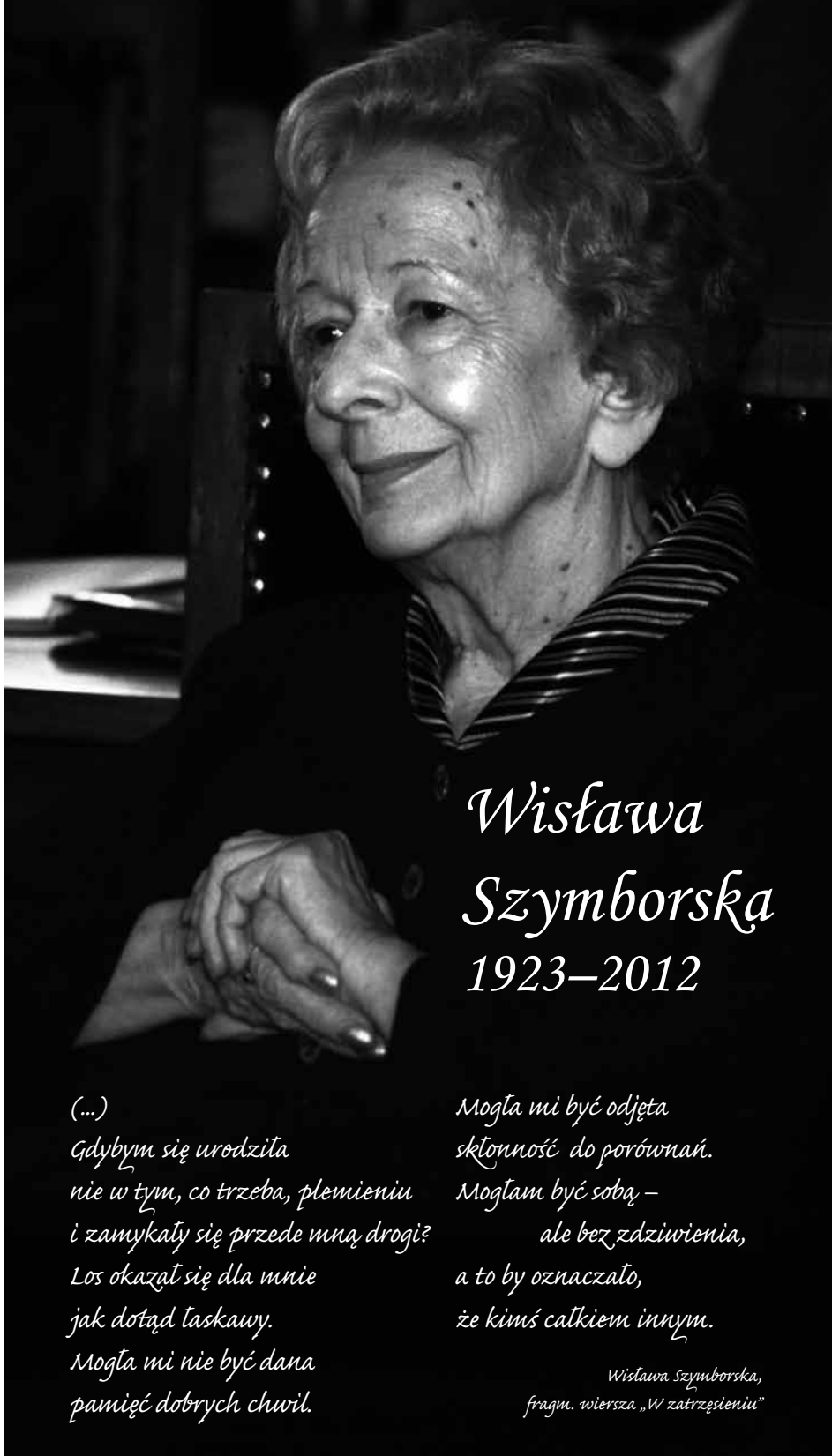

ORGANIZATORZY
PATRONI

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Wisława Szymborska 1923–2012

(...)
Gdybym się urodziła
nie w tym, co trzeba, plemieniu
i zamykały się przede mną, drogi?
Los okazał się dla mnie
jak dotąd taskawy.
Mogła mi nie być dana
pamięć dobrych chwil.

Mogła mi być odjęta
skłonność do porównań.
Mogłam być sobą –
ale bez zdziwienia,
a to by oznaczało,
że kimś całkiem innym.

Wisława Szymborska,
fragm. wiersza „W zatrzęsieniu”

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Informacji, Turystyki i Promocji Miasta, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3-4.

Adres redakcji: pl. Wszystkich Świętych 3-4, pok. 161, I piętro, tel. (12) 616-13-86, e-mail: redakcja@um.krakow.pl.

Redaktor naczelny: Beata Klejbuk-Goździalska.

Współpracownicy: Jan Machowski, Michał Koziół, Jan Bińczycy, Małgorzata Kubowicz, Kinga Sadowska, Katarzyna Fiedorowicz-Razmus, Błażej Siekierka, Michał Sobolewski, Joanna Kijowska, Joanna Dubiel, Jan Gdowski.

Zdjęcia: Wiesław Majka, Paweł Krawczyk. Okładka: fot. Filip Szatanik.

Projekt graficzny: PRTEKST. Korekta: Magdalena Kędzierska-Zaporowska. Skład i łamanie: Pro Art Studio.

Druk: Trans-Druk sp. j. Nakład: 30 tysięcy egz. ISSN 1898-9039.

Osoby nagrodzone w konkursie z poprzedniego numeru: Danuta Kornaś, Dorota Anioł i Katarzyna Maleta.

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL:

Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3-4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Wielopole 18a, ul. Wielickiej 28a, ul. Sarego 4 oraz w szpitalach miejskich i siedzibach jednostek miejskich.
KRAKÓW.PL otrzymać można także w sieci saloników prasowych KOLPORTER S.A.: al. 29 Listopada 95, ul. Konfederacka 1, al. Pokoju 20, ul. Wysłouchów 22a, ul. Wysłouchów 27, ul. Kamińskiego 1b, ul. Długa 63, ul. Beskidzka/Witosa 28, ul. św. Tomasza 25, ul. Librowszczyzna 4, ul. Krowoderska 24, ul. Kalwaryjska 42, ul. Książna (Biedronka), ul. Słoneckiego 9, ul. Powstańców 34c, ul. Kościuski 17, os. Bohaterów Września 58, ul. Misiółka 1, ul. Jerzmanowskiego 12, ul. Nowohucka 52, al. Krasińskiego 30, ul. Bora-Komorowskiego 31, ul. Pawia 5, ul. Nowohucka 33a, ul. Cwiklińskiej 18, ul. Wadowicka 6.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukaże się 22 lutego.

W numerze:

FERIE

4. Zima w mieście

Nie ma miejsca na nudę

8. Profesjonalni rozwiązywacze

Rozmowa z Ryszardem Izdebskim

MIASTO

9. Mozaika uratowana

Największa w Polsce!

9. Fort wraca do miasta

Nowy gospodarz obiektu

10. Maluchy znów na Majora

Kolorowo i bezpiecznie

11. Krakowianin z wyboru

O Tomaszu Prylińskim

12. Głosuj na Kraków!

Najpiękniejsze miasto świata

12. Z wizytą w Niemczech

Krakowscy licealiści w Berlinie

13. Hala pnie się w górę

Czas na fundamenty

14. Śmieciowa rewolucja

Nowe obowiązki gminy

15. Widzisz, reaguj!

NIE rasizmowi i ksenofobii

16. Na wspólnej drodze

Kraków, Bratysława, Koszyce

KULTURA

17. Włosi w Krakowie

Konkurs dla młodzieży

17. Krytyk nad krytykami

Nagroda im. Kazimierza Wyki dla Krystyny Czerni

18. Zegar, który zachwycił Szwajcarów

Niezwykła kolekcja w MHK

RADA MIASTA KRAKOWA

19. Krakowiaci i górale jednogłośnie

Mistrzostwa świata w Zakopanem?

20. Lokalne Inicjatywy Inwestycyjne – co nowego?

Mieszkańcy wspólnie z samorządem

20. Obywatelskie Czyżyny

Centrum Inicjatyw Obywatelskich

21. Okiem przewodniczącego

Plany i życzenia na 2012 rok

21. Dzielnice zmieniają granice?

Konsultacje z mieszkańcami

22. Młodzieżowe cuda Krakowa

Projekt młodych krakowian

22. Kalendarium Przewodniczącego RMK i wiceprzewodniczących

23. Radni z bliska

Marcin Szymański

HISTORIA

24. Do jedzenia czy smakowania?

Niebawem tłusty czwartek

25. Kalendarium krakowskie

Zima w mieście

Za oknem mróz, a za kilka dni rozpoczynają się ferie. W Krakowie nikt nie będzie się nudził. Zajęcia taneczne, plastyczne, sportowe, ceramiczne i komputerowe, a także konkursy, wycieczki, obozy, turnieje, warsztaty kulinarne, ilustratorskie i artystyczne – to jedynie niewielka część oferty dla dzieci i młodzieży przygotowanej przez miejskie domy i ośrodki kultury.

fot. archiwum Nowohuckiego Centrum Kultury

Nowohuckie Centrum Kultury

al. Jana Pawła II 232, www.nck.krakow.pl,
tel. (12) 644-02-66

W dniach 13.02.–24.02. będzie odbywać się Festiwal Teatrów dla Dzieci (sala teatralna NCK).

Bilety: 15 zł, do nabycia w kasie NCK, tel. (12) 644-02-66 w. 301. Informacje i zamówienia zbiorowe: tel. (12) 644-24-81, (12) 644-12-33.

W ofercie ponadto: zajęcia plastyczne i ceramiczne dla dzieci (koszt jednorazowej wejściówki – 6 zł), zajęcia taneczne, zajęcia oświatowe, zajęcia w czytelni, w pracowni modeli latających, szachy dla dzieci.

Ośrodek Kultury Kraków – Nowa Huta

os. Zgody 1, www.krakownh.pl,
tel. (12) 644-24-32

Klub Aneks

ul. Mycielskiego 11, tel. (12) 685-00-34

I turnus 13.02.–17.02. – w programie m.in. zajęcia świetlicowe, gry i zabawy ruchowe oraz integracyjne, tenis stołowy, wyjście do Cinema City, zajęcia w Centrum Wspinaczkowym FORTECA, wycieczka do Zabierzowa na Rogate Ranczo (opłata za I turnus: 90 zł).

II turnus 19.02.–25.02. – „Zimowi odkrywcy wielkich kultur”, czyli zimowisko w Białym Dunajcu (koszt: 450 zł).

Klub Dukat

ul. Styczna 1, tel. (12) 645-17-90

I turnus 13.02.–17.02. – zabawy świetlicowe, kącik plastyczny, projekcja filmu „Most do Terabithii”, turniej rzutek, wyjście na spektakl „Powrót krasnoludków”, zimowa szkoła strzelecka, „Szlakiem krakowskich legend”, czyli wycieczka piesza po Krakowie (opłata za I turnus: 41 zł).

II turnus 20.02.–24.02. – warsztaty plastyczne, zajęcia świetlicowe, projekcja filmu „Złoty kompas”, zimowy wielobój sprawnościowy, konkursy i zabawy na świeżym powietrzu, turniej strzelecki (opłata za II turnus: 31 zł).

Klub Herkules

ul. Tokarzewskiego 29, tel. (12) 681-00-77

I turnus 13.02.–17.02. – wyjazd na lodowisko „Cracovia” i basen, dyskoteka walentynkowa, wycieczka autokarowa do Studia Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej pod hasłem „Bajkowy świat zaprasza”: prezentacja produkcji filmów animowanych, zwiedzanie studia (opłata za I turnus: 60 zł).

II turnus 20.02.–24.02. – zwiedzanie Pokonkursowej Wystawy Szopek Krakowskich w MHK, wizyta w fabryce cukierków, zawody sportowe, konkursy, gry i zabawy, zajęcia plastyczne, wyjazd do kina na wybrany film, do Centrum Zabaw Dziecięcych „Gibon” oraz na lodowisko „Cracovia” (opłata za II turnus: 60 zł).

Klub Jedność

ul. Drożyska 3c, tel. (12) 681-00-70

I turnus 13.02.–17.02. – wyjazd na lodowisko „Cracovia” i basen, dyskoteka walentynkowa, wycieczka autokarowa do Studia Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej pod hasłem „Bajkowy świat zaprasza”: prezentacja produkcji filmów animowanych, zwiedzanie studia (opłata za I turnus: 60 zł).

II turnus 20.02.–24.02. – zwiedzanie Pokonkursowej Wystawy Szopek Krakowskich w MHK, wizyta w fabryce cukierków, zajęcia sportowe, konkursy, gry i zabawy plastyczne, wyjazd do kina na wybrany film, do Centrum Zabaw Dziecięcych „Gibon” oraz na lodowisko „Cracovia” (opłata za II turnus: 60 zł).

Klub Jędrus

os. Centrum A bl. 6a, tel. (12) 644-69-10

Klub zaprasza do kawiarenki internetowej, czynnej w następujących godzinach: w 1. tyg. ferii – pon., wt., czw., pt. 10.00–19.00; w 2. tyg. ferii – pon., wt.: 10.00–19.00, czw.: 10.00–20.00, pt.: 10.00–21.00 w środy – nieczynne.

Koszt: 3 zł za pierwszą godzinę. Dla młodzieży szkolnej podczas ferii zimowych zniżka 50 proc.

Klub Karino

ul. Truskawkowa 4, tel. (12) 681-02-00

I turnus 13.02.–17.02. – wyjazd na lodowisko „Cracovia” i basen, dyskoteka walentynkowa, wycieczka autokarowa do Studia Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej pod hasłem „Bajkowy świat zaprasza”: prezentacja produkcji filmów animowanych, zwiedzanie studia (opłata za I turnus: 60 zł).

II turnus 20.02.–24.02. – zwiedzanie Pokonkursowej Wystawy Szopek Krakowskich w MHK, wizyta w fabryce cukierków, zajęcia sportowe, konkursy, gry i zabawy plastyczne, wyjazd do kina na wybrany film, do Centrum Zabaw Dziecięcych „Gibon” oraz na lodowisko „Cracovia” (opłata za II turnus: 60 zł).

Klub Krzesławice

ul. Wańkowicza 17, tel. (12) 644-80-06

I turnus 13.02.–17.02. – zajęcia świetlicowe, wyjście na lodowisko OSiR „Krakowianka”, wycieczka do Wytwórni Filmów Animowanych w Bielsku-Białej, zajęcia na ścianie wspinaczkowej, wyjście na wybrany film w Multikinie (opłata za I turnus: 115 zł).

II turnus 19.02.–25.02. – „Zimowi Odkrywcy Wielkich Kultur”, czyli zimowisko w Białym Dunajcu (koszt: 450 zł).

Klub Mirage

os. Bohaterów Września 26, tel. (12) 645-72-09

I turnus 13.02.–17.02. – wycieczka do NCK na spektakl teatralny i na zajęcia tenisa stołowego.

► wycieczka do Parku Wodnego, zajęcia na basenie, na strzelnicy sportowej oraz w Centrum Zabaw Dziecięcych „Gibon”; wycieczka autokarowa – zwiedzanie Wytwórni Filmów Animowanych w Bielsku Białej, wycieczka na lodowisko OSiR „Krakowianka” (opłata za I turnus: 100 zł).

II turnus 20.02.–24.02. – wyjazd do NCK na spektakl teatralny oraz na zajęcia etnograficzne w Chałupie u Szpinaka, wycieczka do Parku Wodnego, wyjście do kina, wycieczka autokarowa do Europejskiego Centrum Bajki im. Koziołka Matołka w Pacanowie, zajęcia na strzelnicy sportowej i w Centrum Wspinaczkowym FORTECA (opłata za II turnus: 100 zł).

Klub Ośrodka Kultury

os. Zgody 1, tel. (12) 644-24-32

I turnus 13.02.–17.02. – gry i zabawy ruchowe, konkurs plastyczny „Zimowe pejzaże”, dyskoteka walentynkowa, wyjazd do Studia Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej, wyjście do Centrum Zabaw Dziecięcych „Gibon” (opłata za I turnus: 61 zł).

II turnus 20.02.–24.02. – zwiedzanie Pokonkursowej Wystawy Szopek Krakowskich w MHK, zawody sportowe, konkursy, gry i zabawy, wyjście na spektakl w ramach Festiwalu Teatrów dla Dzieci w NCK, wyjście na film familijny dla dzieci, zabawa karnawałowa (opłata za II turnus: 41 zł).

Klub Pod Kasztanami

ul. Płoszczyzny 1, tel. (12) 681-01-99

I turnus 13.02.–17.02. – zajęcia plastyczne: sztuka origami, Magiczny Kraków „Czytadelko – poznaj swoje Miasto”, czyli zajęcia stacjonarne, gry stolikowe, tenis stołowy, warsztaty taneczne, wyjście do kina (opłata za I turnus: 32 zł).

II turnus 20.02.–24.02. – zajęcia plastyczne, taneczne, gry stolikowe, turniej gry w piłkarzyki, „Królewskim szlakiem”, czyli wycieczka po Krakowie, pokazowa lekcja gry na gitarze, nauka piosenek (opłata za II turnus: 20 zł).

Promocyjna opłata za dwa turnusy łącznie: 50 zł.

Klub 303

os. Dywizjonu 303 1, tel. (12) 681-39-78

I turnus 13.02.–17.02. – wyjście na basen, na strzelnicę/zajęcia i warsztaty cyrkowe, wyjście do kina „Sfinks” na warsztaty „Zwierzę jako aktor filmowy”, wycieczka autokarowa do Jaskini Wierchowskiej (opłata za I turnus: 50 zł).

II turnus 20.02.–24.02. – gry i zabawy świetlicowe, zawody sportowe, wyjście do kina na seans 3D, na kręgle do Fantasy Parku, wizyta w muzeum Pałacu Biskupa Erazma Ciołka połączona z lekcją muzealną oraz warsztatami lepienia z gliny.

24.02.–25.02., godz. 20.00–8.00 – noc w klubie pod hasłem „Piątkowy Złot na Łysej Górze”; w programie: występ ogniwoy Grupy Happener-skiej Nowa Huta, gra terenowa w podziemiach

Klubu, opowiadanie tematycznych historii „z pazurem”. Na noc w Klubie uczestnicy przynoszą: karimaty, śpiwory, szczoteczki i pasty do zębów, ręczniki oraz piżamy (opłata za II turnus: 50 zł).

Klub Wersalik

os. Ogrodowe 15, tel. (12) 644-13-52

I turnus 13.02.–17.02. – zajęcia świetlicowe, gry i zabawy ruchowe oraz integracyjne, bal przebierańców z okazji walentynek, wyjście do krainy zabaw dziecięcych „Anikino”, zajęcia z funkcjonariuszem Straży Miejskiej, wycieczka autokarowa do Jaskini Wierchowskiej (opłata za I turnus: 70 zł).

II turnus 20.02.–24.02. – wyjście do kina, warsztaty plastyczne, zajęcia świetlicowe, wyjazd na strzelnicę do Klubu Dukat, ognisko z kiełbaskami, zwiedzanie Muzeum Etnograficznego i lekcja warsztatowa „Autoportret na szkle” (opłata za II turnus: 70 zł).

Promocyjna opłata za dwa turnusy łącznie: 120 zł.

Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida

os. Górali 5, www.okn.edu.pl, tel. (12) 644-27-65

Ośrodek zaprasza dzieci w wieku 7–11 lat, codziennie od poniedziałku do piątku w godz. 10.00–14.00 na zajęcia w klubie internetowym „Małpa”, projekcje filmów familijnych w kinie „Sfinks”, zajęcia wokalne, taneczne, zajęcia edukacyjne w formie gier i zabaw, zajęcia plastyczne, zwiedzanie zamku w Niepołomicach oraz Muzeum Zbiorów Fotografii, zajęcia edukacyjne w Sukiennicach, zajęcia teatralne, gry walentynkowe.

Każda forma zajęć trwa 60 minut. Zajęcia prowadzone w dwóch wymiennych grupach. Organizator zastrzega sobie prawo do zmian w programie.

Informacje i zapisy: Dział Animacji Kultury, tel. (12) 644-27-65 w. 18.

Klub „Kuznia”

os. Złotego Wieku 14, www.kuznia.edu.pl, tel.

(12) 648-08-86

W ofercie klubu: zabawy z chustą Klanzy, kalambury, konkursy, zabawy literackie, pracownia plastyczna: zmywalne tatuaże, Artrecykling – śmieciostwory, rzeźba z masy solnej, wielkoformatowa gra planszowa, zajęcia sportowo-rekreacyjne, projekcja filmu familijnego w kinie „Sfinks”, zajęcia w bibliotece, warsztaty teatralne, zajęcia muzyczno-taneczne, wycieczka do Muzeum Historycznego Miasta Krakowa i do manufaktury słodczy Ciuci Artist.

Organizator zastrzega sobie prawo do zmian w programie.

Ośrodek Kultury ZPiT „KRAKOWIACY”

ul. św. Gertrudy 4, www.krakowiacy.art.pl, tel.

(12) 430-65-60

foto: Archiwum Nowohuckiego Centrum Kultury

Od zajęć ruchowych po warsztaty kulinarne – w ofercie przygotowanej przez miasto każdy znajdzie coś dla siebie

Ośrodek zaprasza na obozy: 11–18.02. w Soli k. Żywca – obóz artystyczno-rekreacyjny dla ok. 50 dzieci; 11.02.–18.02. w Istebnej – zimowisko dla ok. 30 dzieci.

Dla dzieci, które pozostają w Krakowie: 13.02.–25.02. w godz. 10.00–15.00 (pn.–pt.) – zajęcia świetlicowe, w zależności od pogody saneczkowanie, Kino Małolata, bezpieczny internet, spotkania muzyczno-taneczne, zajęcia plastyczne.

Dzieci otrzymują jeden ciepły posiłek.

Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki”

ul. Papiernicza 2, www.dworek.krakow.pl, tel. (12) 420-49-50

Centrum zaprasza na zajęcia od poniedziałku do piątku w godz. 10.00–15.00. W programie m.in.: warsztaty plastyczne, warsztaty muzyczno-teatralne, zajęcia sportowe na świeżym powietrzu, quizy, konkursy i gry zespołowe, wycieczka do Muzeum Lotnictwa Polskiego oraz do Parku Edukacji Rozwojowej Salezjańskiego Wolontariatu Misyjnego „Młodzi świata”, spektakl Teatru Parawan pt. „Wariacje”. Wszyscy uczestnicy otrzymują drugie śniadanie (opłata za zajęcia: 20 zł dziennie). Ponadto centrum zaprasza na Turniej Szachowy Juniorów, który odbędzie się w dniach 14.02.–16.02., zapisy: Jan Kusina, e-mail: jkusina@mzszach.l.pl, tel. 607059125.

Klub Kultury „Chełm”

ul. Chełmska 16, www.dworek.krakow.pl/chelm, tel. (12) 425-24-93

W programie: gry i zabawy, pracownia plastyczna, przedstawienia teatralne, zwiedzanie remizy strażackiej, piekarni, wyjście do Krainy Zabaw Dziecięcych „Gibon”.

Uczestnicy pokrywają koszty wyjść w wysokości ok. 50 proc. oraz przejazdu komunikacją miejską. Szczegółowe informacje dostępne w klubie.

Klub Kultury „Mydlniki”

ul. Balicka 289, www.dworek.krakow.pl/mydlniki, tel. (12) 637-97-12

W programie: gry i zabawy, pracownia plastyczna, lekcje muzealne, przedstawienia teatralne, bal kostiumowy. Zajęcia od pon. do pt. w godz. 9.30–13.30. Szczegółowe informacje w klubie.

Klub Kultury „Paleta”

ul. Wrocławska 91, www.dworek.krakow.pl/paleta, tel. (12) 623-78-05

W programie: gry i zabawy, pracownia plastyczna, artystyczne eksperymenty ekologiczne, wyjścia do muzeum i teatru, warsztaty teatralne. Zajęcia od poniedziałku do piątku w godz. 10.00–15.00 (opłata za tydzień: 50 zł, w razie wolnych miejsc możliwość zakupu pojedynczych biletów w cenie 10 zł).

Klub Kultury „Przegorzały”

ul. Kamedulska 70, www.dworek.krakow.pl/przegorzały, tel. (12) 429-90-52

Zajęcia od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–16.00 w dwóch blokach tematycznych:

Filia Bielany: „Artystyczna Zima”

W programie warsztaty plastyczne i teatralne, zwiedzanie i warsztaty w MOCAK oraz w Muzeum Witrażu. Organizatorzy zapewniają obiad (opłata za tydzień: 125 zł). Zapisy i wpłaty w godz. 12.00–18.00 do 1.02.

Klub Przegorzały: „Ferie z robotami”

W programie warsztaty z robotyki, gry i zabawy. Organizatorzy zapewniają śniadanie obiad i podwieczorek (opłata za tydzień: 690 zł). Więcej informacji oraz zapisy na stronie: www.warsztatrobotow.pl/kursy-wakacyjne/.

Klub Kultury „Vademecum”

ul. Radzikowskiego 29, www.dworek.krakow.pl/vademecum, tel. (12) 637-40-95

W programie: gry i zabawy, pracownia plastyczna, język angielski, zajęcia taneczne i teatralne, wyjścia do kina i teatru, (opłata za dzień: 12 zł, za tydzień: 55 zł). Zajęcia od pon. do pt. w godz. 10.00 – 14.00.

Klub Kultury „Wola”

ul. Królowej Jadwigi 215, www.dworek.krakow.pl/wola, tel. (12) 425-14-01

W programie: gry i zabawy, nauka gry w szachy przez wykwalifikowanych instruktorów, zajęcia plastyczne połączone z konkursami, origami, spektakl teatralny, wyjścia do zoo, krainy zabaw „Gibon”, muzeum, filharmonii. Organizatorzy zapewniają posiłek (opłata za dzień: 15 zł, za tydzień: 60 zł). Zajęcia od pon. do pt. w godz. 09.00–15.00.

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do zmian w programie.

Dom Kultury „Podgórze”

ul. Sokolska 13, www.dkpodgorze.krakow.pl, tel. (12) 656-36-70, (12) 656-18-90

DK zaprasza w dniach 13.02.–24.02., od pon. do pt. w godz. 10.00 do godz. 15.00.

W programie m.in.: gry i zabawy komputerowe, warsztaty i konkursy plastyczne, zajęcia sportowo-rekreacyjne, wyjście na kręgielnię, do kina, poznawanie krakowskich zabytków połączone z konkursami tematycznymi, zwiedzanie krakowskich muzeów i galerii, jednodniowa wycieczka autokarowa poza Kraków, warsztaty sztukatorskie, decoupage, tworzenia ozdób z filcu, gry planszowe, szachy.

Centrum Kultury „RUCZAJ”

ul. S. Rostworowskiego 13, www.ckruczaj.pl, tel. (12) 266-09-73

Centrum zaprasza w ferie uczniów szkół podstawowych od pon. do pt. w godz. 10.00–

15.00. W programie m.in.: gry i zabawy, turnieje gier edukacyjnych, wycieczki do krakowskich muzeów, spektakle, zabawy i rekreacja w terenie.

Udział w zajęciach jest bezpłatny.

Klub Kultury „Piaskownica”

ul. Łużycka 55 I piętro, tel. 505 244 274, (12) 652-10-10

Klub zaprasza uczniów szkół podstawowych w dniach 13.02.–26.02., od pon. do pt. w godz. 10.00–15.00. W programie: warsztaty teatralne z Teatrem Nikoli, warsztaty ekosztuki, tańca współczesnego, plastyczne, szachowe, zajęcia sportowe, gry i zabawy świetlicowe, konkursy, turnieje gier planszowych. Udział w zajęciach jest bezpłatny, z wyłączeniem wycieczek oraz wyjść do kina.

Dwór Czczów

ul. Popiełuszki 36, www.dworczczow.pl, tel. (12) 651-39-13

Ośrodek zaprasza uczniów szkół podstawowych od pon. do pt. w godz. 10.00–14.00.

W programie: warsztaty mozaiki, rękodzieła artystycznego, spotkanie z autorką książeczek dla dzieci Joanną Krzyżanek, warsztaty plastyczne, teatralne, florystyczne, codziennie świetlica komputerowa, rozgrywki gier planszowych i świetlicowych; spotkania z filmem, wycieczki. Koszt: 20 zł za tydzień.

Klub Kultury „Kosocice”

ul. Sztudyngera 5, (12) 653-44-24

Klub zaprasza w dniach 13.02.–24.02., od pon. do pt. w godz. 9.30–13.30.

W programie: gry i zabawy komputerowe, zajęcia plastyczne, zajęcia z origami, kirigami i innych technik z zakresu papieroplastyki, warsztaty taneczne, sportowe gry zespołowe, zawody sprawnościowe, turnieje: tenisa stołowego, piłkarzyków, bilarda, gry i zabawy świetlicowe, wyjścia do ciekawych miejsc w Krakowie oraz do kina.

Udział w akcji jest bezpłatny z wyłączeniem wyjścia do kina.

Centrum Sztuki Współczesnej „Solvay”

ul. Zakopiańska 62, www.solvay.krakow.pl, tel. (12) 266-98-12, (12) 268-20-38

Centrum zaprasza na zajęcia w dniach 20.02.–25.02. w godz. 10.00–14.00.

W programie m.in.: warsztaty ilustratorskie, rękodzieła artystycznego, spotkania autorskie z Joanną Krzyżanek – autorką książek dla dzieci, połączone z warsztatami kulinarnymi, wyjście do kina i do Muzeum Archeologicznego.

Oprac. Beata Klejbuk-Goździalska,
Joanna Hadam

Profesjonalni rozwiązywacze

O tym, czy i jak organizować dzieciom czas podczas ferii, oraz o tym, dlaczego problemy szkolne dziecka wymagają konsultacji, ze specjalistą z **Ryszardem Izdebskim**, pedagogiem i psychologiem klinicznym, rozmawiała Joanna Kijowska.

foto: Grzegorz Makara / Tygodnik Powszechny

Ryszard Izdebski – pedagog, psycholog kliniczny specjalista II stopnia, członek Zarządu Głównego Stowarzyszenia „Siemacha”, dyrektor Krakowskiego Instytutu Psychoterapii, kierownik Zespołu Leczenia Domowego Kliniki Psychiatrii Dzieci i Młodzieży Collegium Medicum UJ i dyrektor Zarządu Krakowskiej Fundacji Rozwoju Psychoterapii im. Profesor Marii Orwid

Czy ferie to nagroda tylko dla prymusów? Czy dzieci, które w pierwszym semestrze nie osiągnęły zadowalających wyników w nauce, powinny ten czas poświęcić na nadrobienie zaległości?

R.I.: Ferie przysługują wszystkim dzieciom, tak jak urlop każdemu pracownikowi. Z tym że to, jak pracownik spędzi urlop, jest pochodną tego jak pracował przez ostatnie pół roku. Jeśli zgromadził wystarczającą sumę pieniędzy, jest w stanie gdzieś wyjechać. Jeśli nie, to być może urlop jest okazją do ich zarobienia. Nie chodzi o to, żeby nagradzać tylko prymusów. Dla nas w Stowarzyszeniu Siemacha cenniejsze jest to, że ktoś, kto miał jedynki, wyszedł na trójki, niż to, że ktoś cały czas dostaje piątki. Chodzi o postęp. Żeby nie było nagrody za nic, a leń nie był nagradzany za lenistwo.

Jak właściwie zorganizować dziecku czas podczas ferii? A może po prostu pozwolić mu poleniuchować, złagodzić codzienny rygor?

R.I.: Dziś czas wolny dziecka to coś bardziej skomplikowanego i niebezpiecznego niż dawniej. Kiedyś dzieci same organizowały sobie czas wolny. Był on dla nich dobrodziejstwem. Teraz czas wolny bywa dla dziecka pewnym zagrożeniem. To moment, w którym znajduje się ono w niewoli tych, którzy zagospodarują pustkę po zajęciach szkolnych. Mogą to być zarówno ci, którzy nie mają złych intencji, jak i grupy przestępcze czy sutenerzy. Są jednak i tacy rodzice czy wychowawcy, którzy niemal w całości zagospodarowują wolny czas dziecka, tak że przechodzi ono od jednej aktywności do drugiej – z angielskie-

go idzie na szermierkę, z szermierki na basen. Rozsądne znalezienie równowagi nie jest łatwe. Podczas ferii dobrze jest jednak odstąpić od codziennej rutyny. Warto wykorzystać ten czas na to, by po prostu pobycić dłużej z dzieckiem.

Ferie to czas, który w pełni może być poświęcony na zabawę i odpoczynek. Jak jednak na co dzień pomóc dzieciom radzić sobie ze stresem i natłokiem obowiązków szkolnych?

R.I.: Wszystko w życiu jest w jakimś stopniu stresujące. Szkoła jest stresem, bo jest przymusowa. Prawdopodobnie bez tego stresu ludzie nie nauczyliby się czytać i pisać, bo jest to wysiłek. Natomiast przez to, że szkoła ma bardzo wysokie aspiracje i wymagania dydaktyczne, a nie wszystkie dzieci mogą im sprostać, szkolny stres jest też stresem przeciążającym. Nie wszystkie rodziny potrafią pomóc dziecku w jego redukcji. Dobra ocena jest dla dziecka tak samo ważna jak pochwała szefa dla dorosłego. Dziecko, które cały czas dostaje złe stopnie, w pewnym momencie obojętnieje, albo wręcz zahartowuje się i ma to w nosie. Dlatego rodzice i szkolni wychowawcy powinni zaopiekować się zdrowym rozsądkiem dziecka.

Jak reagować, kiedy dziecko nie chce się uczyć?

R.I.: Dziecko może się nie uczyć z różnych powodów – dlatego że jest w depresji albo dlatego że chce zrobić na złość rodzicom. Często w ten sposób dzieci chcą też zwrócić na siebie uwagę, np. po to, by scalić rozwodzających się rodziców. Czasem z równowagi może wytrącić dziecko choroba. Nie potrafiąc nadrobić zaległości, tkwi w pułapce nierozumienia czegoś, ma poczucie, że jest głupie. Niejednokrotnie za nieuczeniem się stoi cały worek powodów. Im szybciej rozwiąże się zamykający go węzeł, tym większa szansa, że nie zgromadzi się w nim armia problemów, a te istniejące uda się łatwo rozwiązać. By udało się to zrobić, warto skorzystać z pomocy profesjonalnych rozwiązywaczy. Czasami nasze rodzicielskie umiejętności nie wystarczają. Potrzebujemy pomocy specjalisty, bo dzieci rozwijają się w złożonej rzeczywistości, którą ciężko zrozumieć i zrationalizować. Zepsuty samochód oddajemy do serwisu, bo jest zbyt skomplikowany, żeby własnoręcznie go naprawić. Dzieci są skomplikowane znacznie bardziej niż samochody. Skorzystanie z pomocy psychoterapeuty nie powinno więc być dla rodziców powodem do wstydu. Co więcej, uważam, że w przypadku problemów psychologicznych dziecka wskazane są regularne konsultacje ze specjalistami.

Mozaika uratowana

Największa w Polsce modernistyczna mozaika ścienna zdobiąca budynek biurowca „Biprostal” odzyskała dawny blask. Dzięki wysiłkom zarządu firmy, zaangażowaniu władz miasta i wielu środowisk udało się ocalić i odnowić 1,6 mln różnobarwnych płytek na południowej elewacji budynku. Odnowioną mozaikę oświetliły reflektory o mocy ponad 920 W.

Kinga Sadowska

Wpisany w pejzaż miasta budynek krakowskiego „Biprostalu” przy ul. Królewskiej 57 został poddany kompleksowej modernizacji. W trakcie prowadzonych prac niepokój wielu osób i środowisk, w tym władz miasta, wzbudził los kubistycznej mozaiki zdobiącej południową ścianę biurowca. Władze Krakowa – przekonane o tym, że trzeba ją chronić – spotykały się z inwestorem i nakłaniały do zachowania dzieła. Przekonywały, że dzięki odnowieniu mozaiki inwestor zyska zupełnie nietypowy obiekt, którego wartość przekroczy poniesione koszty. Ostatecznie zdecydowano, by w ramach kompleksowej modernizacji budynku odnowić także mozaikę. – Mozaika ścienna ocalała dzięki wysiłkom „Biprostalu” i trosce zainteresowanych jej losami krakowian. Zarząd firmy z uwagą wsłuchał się w głosy konserwatorów zabytków, historyków sztuki, dziennikarzy i niezwłocznie podjął współpracę z miastem. Ta współpraca mogłaby stanowić wzór partnerstwa inwestora z samorządem, przykład godny naśladowania nie tylko w skali samego Krakowa – mówi prezydent Krakowa Jacek Majchrowski.

Cel: przywrócić dawny blask

Prace remontowe poprzedzone zostały wnikliwymi analizami laboratoryjnymi stanu zachowania mozaiki i przyczyn zniszczeń, którym obiekt uległ w ostatnich pięćdziesięciu latach. Dzięki temu poznano technikę wykonania mozaiki i materiały użyte do jej tworzenia. – Mając przed sobą 56 m pionowej ściany pokrytej drobnymi kostkami, należało wybrać zabiegi, które można było nie tylko wykonywać obszaruowo, bez wpływu na miejsca położone niżej, lecz także przerywać w momencie załamania pogody – mówi nadzorująca renowację Dominika Tarsińska-Petruk. – Ostatecznie opracowano program prac, którego założeniem było zastosowanie metody w jak najmniejszym stopniu ingerującej w obiekt – dodaje Tarsińska-Petruk. Podobnie jak w przypadku większości zabytkowych obiektów nie było możliwe standardowe ocieplenie budynku od zewnątrz.

Ściana, na której znajduje się mozaika, została więc ocieplona od środka.

Mozaikę zabezpieczono przed dalszą degradacją i przywrócono jej pierwotne walory estetyczne. Wyzwanie nie było łatwe, biorąc pod uwagę ograniczenia: wysokość budynku, warunki pogodowe i krótki termin wykonania. Zabrudzenia usunięto metodą oczyszczania mechanicznego, strumieniowo-ściernego, z użyciem mikrokulek szklanych jako ścierniwa. Już pierwsze próby dały bardzo dobry efekt. Trudne do usunięcia innymi metodami zabrudzenia po pierwszym zabiegu zniknęły. W niektórych miejscach zabieg trzeba było powtarzać kilkakrotnie. – Wybrana metoda, używana w konserwacji najczęściej do oczyszczania sztukaterii, znalazła tutaj bardzo dobre i skuteczne zastosowanie – mówi Dominika Tarsińska-

-Petruk. Elementem konserwacji było także m.in. uzupełnienie ok. 300 brakujących kostek kamionkowych, wykonanie zastrzyków podtynkowych i uzupełnienie ubytków zapraw, ceramicznych kostek kamionkowych oraz odnowienie fugi.

Kolory mozaiki wzmocniono poprzez pokrycie całości cienką warstwą oleju mineralnego. Dzięki temu zabezpieczono też fugę przed wilgocią.

Współczesny zabytek

Ceramiczna mozaika na „Biprostalu” powstała w 1964 r. według projektu Celine Styrylskiej-Taranczewskiej. Została umieszczona na południowej ścianie biurowca stojącego u zbiegu ul. Królewskiej i al. Kijowskiej, zajmując powierzchnię ok. 670 m kw. Wykonano ją z 1,6 mln drobnych kostek wysokiego spieku. Kostki te mają dużą odporność chemiczną i wytrzymałość fizyczną. Dekoracja na Biprostalu była jedną z najwcześniejszych kompozycji mozaikowych w Krakowie i jednocześnie pierwszą dużą kompozycją z płytek ceramicznych umieszczoną na zewnątrz budynku (nieliczne zachowane mozaiki można też znaleźć na innych krakowskich budynkach – kinie Kijów i teatrze Bagatela). W ubiegłym roku Wojewódzki Konserwator Zabytków zdecydował o wpisaniu mozaiki do rejestru zabytków.

Ceramiczna mozaika na „Biprostalu” powstała w 1964 r. według projektu Celine Styrylskiej-Taranczewskiej

Fort wraca do miasta

Unikatowy w skali europejskiej, zabytkowy obiekt – Fort św. Benedykta w Podgórzu – wrócił pod opiekę miasta. Na mocy ugody sądowej dotychczasowy gospodarz nieruchomości – Stowarzyszenie Kultury Akademickiej „Instytut Sztuki” – zrzekł się prawa do użytkowania obiektu.

Kinga Sadowska

W 2000 r. miasto oddało Fort św. Benedykta w użytkowanie (na 25 lat) Stowarzyszeniu Kultury Akademickiej „Instytut Sztuki”. Taką decyzję w 1998 r. podjął ówczesny Zarząd Miasta. Stowarzyszenie planowało przebudowę i rozbudowę fortu. Uzyskało decyzję o ustaleniu warunków zabudowy dla rewaloryzacji i przebudowy Fortu św. Benedykta na cele Centrum Kultury. Stowarzyszenie przygotowało też kilka projektów rozbudowy i adaptacji budynku. Ostatecznie jednak

nie uzyskało zgody Małopolskiego Konserwatora Zabytków. Do rozbudowy fortu nie doszło także ze względu na sprzeciw mieszkańców Krakowa, Dzielnicy XIII, Społecznego Komitetu Ratowania Wzgórza i Fortu Św. Benedykta oraz Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa.

Z kontroli prowadzonych przez miasto wynika, że obiekt był odpowiednio zabezpieczony. Stowarzyszenie nie prowadziło jednak w nim działalności statutowej, a właśnie w tym celu przekazano mu nieruchomość. W związku z tym miasto rozpoczęło rozmowy z użytkownikiem, proponując rozwiązanie umowy, w tym

Fort św. Benedykta zlokalizowany jest na wzgórzu Lasoty, w pobliżu Starego Cmentarza Podgórskiego. Otaczają go ulice Rękawka i B. Limanowskiego, a także al. Powstańców Śląskich. To obiekt unikatowy w skali europejskiej. Powstał w latach 50. XIX w., a swoją nazwę zawdzięcza pobliskiemu kościółkowi – pod wezwaniem św. Benedykta. Fort zaprojektował krakowski architekt Feliks Księżarski.

złożenie jednostronnego oświadczenia woli o zrzeczeniu się prawa użytkowania tej nieruchomości. Ostatecznie postanowiono zawrzeć ugodę, która kompleksowo reguluje wszystkie sprawy zarówno dotyczące opłat rocznych z tytułu użytkowania, jak i przejęcia przez miasto tej nieruchomości. Do czasu podjęcia decyzji o docelowym zagospodarowaniu fortu nieruchomością będzie opiekował się Zarząd Budynków Komunalnych.

Maluchy znów na Majora

Po trwającej pół roku odbudowie 30 stycznia 2012 r. dzieci wróciły do samorządowego żłobka przy ul. Majora. W pierwszej kolejności zostały przyjęte te maluchy, które uczęszczały tam wcześniej. W placówce docelowo znajdzie miejsce setka podopiecznych.

Joanna Dubiel

Przypomnijmy, że decyzję o pilnej odbudowie żłobka przy ul. Majora podjął Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski zaraz po tragicznym wybuchu gazu w czerwcu 2010 r., spowodowanym awarią instalacji. Jesienią 2010 r. przeprowadzono ekspertyzy techniczne i dokonano rozbiórki obiektu, a w marcu 2011 r. – po zabezpieczeniu środków w budżecie miasta oraz po opracowaniu programu funkcjonalno-użytkowego i wykonaniu badań geologicznych – zorganizowano przetarg na projekt i budowę nowego żłobka. Na początku kwietnia 2011 r. podpisano umowę z wykonawcą, czyli Przedsiębiorstwem Budowlano-Produkcyjnym ELKA sp. z o.o.

Prace przy odbudowie żłobka rozpoczęły się w czerwcu 2011 r., a zakończyły po sześciu miesiącach, pod koniec ubiegłego roku. W no-

wej placówce znalazło się miejsce dla 100 dzieci. To o 20 więcej niż w starym żłobku. Budynek zaprojektowany przez pracownię Grupa 68 Architektki z Krakowa składa się z czterech prze-

stronnych sal dla dzieci, wraz z niezbędnym zapleczem sanitarnym i gastronomicznym. Te pomieszczenia znajdują się na parterze i mają bezpośrednie wyjście na taras i ogródek. Z kolei wszystkie pomieszczenia administracyjne i techniczne oraz sala gimnastyczna znajdują się na wyższej kondygnacji. Odbudowany został również ogródek dla dzieci z placem zabaw.

Koszt inwestycji wyniósł ok. 4 mln zł. 1,5 mln pochodziło ze środków własnych gminy, natomiast 2,5 mln zł – z budżetu państwa. Pieniądże te zostały przekazane w ramach pomocy w usuwaniu skutków powodzi, gdyż wybuch spowodowany był rozszczelnieniem instalacji gazowej, do czego doprowadziły długotrwałe deszcze.

Warto również dodać, że obecnie w Krakowie funkcjonują 22 samorządowe żłobki, zapewniając opiekę ponad 1800 maluchom.

W nowej placówce przy ul. Majora znalazło się miejsce dla setki dzieci

foto: Małgorzata Czajka

Krakowianin z wyboru

Dzięki staraniom władz miasta, Społecznego Komitetu Ochrony Zabytków Krakowa, firm budowlanych oraz organizacji kupieckich udało się odrestaurować grobowiec Tomasza Prylińskiego, jednego z najwybitniejszych dziewiętnastowiecznych architektów Krakowa, autora i wykonawcy projektu wielkiej przebudowy Sukiennic w latach 70. XIX w.

foto: Małgorzata Czajka

Wykonany z piaskowca grobowiec Prylińskich-Kieszkowskich nawiązuje swym kształtem do greckiej świątyni Nike na Akropolu

Leszek Mazan*

Tomasz Pryliński (1847–1895) – warszawianin z urodzenia, a krakowianin z wyboru – architekturę studiował w Monachium, dyplom zaś uzyskał w Zurychu, w 1869 r. W tym samym roku osiadł w Krakowie, gdzie w 1878 r. zawarł związek małżeński z Heleną Kieszkowską. Starostą weselnym był Jan Matejko. To on najprawdopodobniej pomógł prze-forsować pomysły warszawianina na Sukiennice.

Umiejętnie i z dużym smakiem

Kosztowny projekt wzbudzał ogromne kontrowersje. Ówczesnemu prezydentowi Kra-

kowa Mikołajowi Zybkiewiczowi zarzucano samowolę, domagano się też zatwierdzenia planów przez Wiedeń. Jednak efekt końcowy w postaci „nowych” Sukiennic przekreślił wszelkie obawy. Jak po stu latach pisali historycy sztuki: „Pryliński umiejętnie i z dużym smakiem artystycznym, jak na owe czasy, zharmonizował dwie różne epoki stylowe, wiążąc je w jednolitą całość. (...) Podziwiać można wycucie proporcji i form w odtwarzaniu gotyckich i renesansowych wzorów. Przebudowa jest logiczna i odznacza się wysokim poziomem artystycznym”.

Dzieło dziewiętnastowiecznego architekta jest dziś na szczęście kontynuowane. Od-

nowiona hala targowa Sukiennic, przebudowana i wyposażona według najwyższych światowych standardów pomieszczenia Muzeum Narodowego, wreszcie wyjątkowy podziemny szlak turystyczny – wszystko to jest spuścizną, którą pozostawi po sobie obecne pokolenie Tomaszów Prylińskich: ludzi odważnie i konsekwentnie forsujących swe racje, architektów, projektantów, budowniczych, archeologów, konserwatorów, historyków sztuki, samorządowców wreszcie.

Na wzór greckiej świątyni

Pomysł odrestaurowania niszczącego grobowca Tomasza Prylińskiego (rodzinnej mogiły Prylińskich i Kieszkowskich) narodził się w sierpniu 2010 r. na finiszu prowadzonej przez miasto modernizacji Sukiennic i budowy szlaku turystycznego w podziemiach Rynku Głównego. Z inicjatywą wystąpił Władysław Dudzik, ówczesny prezes PRZ Kraków SA. Pomysł kontynuował i zrealizował obecny szef przedsiębiorstwa Kazimierz Słysz. Starania z wdzięcznością zaakceptowali potomkowie wielkiego architekta, a dotację na remont przyznał Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa. Przed przystąpieniem do renowacji, z inicjatywy Włodzimierza Drabczyńskiego został opracowany przez Marka Sawickiego program konserwatorski. Prace rozpoczęły się w maju 2011 r. Zaniedbany grobowiec został poddany kompleksowej konserwacji technicznej i estetycznej. Założono izolację poziomą wokół cokółu i schodów na froncie, przeprowadzono renowację metalowego łańcucha w ogrodzeniu, odczyszczono powierzchnię kamienia, wykonano miejscowe wzmocnienie strukturalne, dezynfekcję, uzupełnienie ubytków kamieniarki i spoinowania, barwne podkreślenie rytu liter inskrypcji, scalenie kolorystyczne i hydrofobizację (zabezpieczenie przed wnikaniem wody). Prace prowadzone były pod okiem konserwatorów Małgorzaty Zagórskiej-Slaniny i Marii Marzec.

Wykonany z piaskowca grobowiec Prylińskich-Kieszkowskich nawiązuje swym kształtem do greckiej świątyni Nike na Akropolu. Dwuspadowe zadaszenie wraz z belkowaniem wsparte jest na 12 kolumnach w porządku jońskim. Tył zamyka ściana z centralnie umiejscowioną rzeźbą Madonny z Dzieciątkiem. Odrestaurowany grobowiec będzie bezpieczny przez co najmniej kilkadziesiąt lat.

* dziennikarz, publicysta, autor licznych książek, których tematyka związana jest z Krakowem oraz Pragą. Redaktor „Przekroju” (1974–2000). W 2004 r. prowadził program telewizyjny „Pegaz”. Był również szefem „Kroniki” TVP Kraków.

Głosuj na Kraków!

Kraków staje do walki o tytuł najcudowniejszego miasta na świecie. Rywalizacja będzie zacięta, bo do organizowanego przez szwajcarską fundację New7Wonders konkursu zgłosiło się ponad 1200 miast. O zwycięstwie zdecydują głosy internautów. Krakowianie, do dzieła!

Joanna Kijowska

Siedem najcudowniejszych miast świata zostanie wyłonionych spośród 1259 miejsc zgłoszonych do konkursu. Wśród pozaeuropejskich konkurentów Krakowa w walce o ten tytuł znalazły się m.in.: Nowy Jork, New Delhi, Dubaj, Szanghaj i Jerozolima. Europejczycy zgłosili m.in.: Londyn, Lwów, Madryt, Malagę, Monte Carlo, Paryż, Pragę, Wenecję czy Wiedeń (łącznie miasta z trzydziestu europejskich państw). Polskimi rywalami Krakowa są natomiast: Bydgoszcz, Gdańsk, Katowice, Lublin, Poznań, Szczecin, Toruń, Warszawa, Wrocław i Zamość.

Głosowanie na najpiękniejsze miasta świata odbywa się na stronie internetowej: www.new7wonders.com. Wszystkie miasta, które biorą udział w konkursie, ułożone są w kolejności alfabetycznej. Wystarczy wybrać z listy Kraków oraz sześć innych miast i dalej postępować zgodnie z podaną na stronie instrukcją. Głosowanie potrwa do 6 grudnia 2013 r. Do marca 2012 r. internauci mogą oddawać głosy na wszystkie miasta. Potem organiza-

torzy plebiscytu rozpoczną kwalifikacje, które potrwać do listopada 2012 r. Trzysta wyłoni-

Kraków stanął do walki o tytuł najcudowniejszego miasta na świecie

foto: Marek Majer / UNIK

Z wizytą w Niemczech

Frankfurt nad Odrą, Poczdam i Berlin znalazły się na trasie podróży uczniów XIII Liceum Ogólnokształcącego w Krakowie. Krakowscy licealiści wzięli udział w międzynarodowym projekcie wspieranym przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Katarzyna Fiedorowicz-Razmus

Licealiści odwiedzili niemieckie miasta w drugiej połowie grudnia minionego roku. Najważniejszym celem podróży krakowskich uczniów było zwiedzanie słynnej wystawy czasowej „Obok. Polska–Niemcy. 1000 lat historii w sztuce” w muzeum Martin-Gropius-Bau w Berlinie. Wystawa została zrealizowana we współpracy z Zamkiem Królewskim w War-

szawie w ramach Zagranicznego Programu Kulturalnego Polskiej Prezydencji 2011.

Program wycieczki opracowano tak, by skłonić młodzież do refleksji na temat relacji polsko-niemieckich oraz do rewizji stereotypów i resentymentów, które często utrudniają nam dialog. Zwiedzając Berlin, licealiści mogli dowiedzieć się m.in. tego, jak na przestrzeni dziejów kształtowały się związki polsko-niemieckie, i poznać kulturę charakterystyczną dla pogranicza Polski i Niemiec w czasach PRL-u i współcześnie. Poznali

również problemy, z którymi musieli zmagać się mieszkańcy Berlina Wschodniego i Zachodniego przed wybudowaniem muru, w czasie gdy dzielił on miasto i już po jego wyburzeniu. Na wystawie „Obok. Polska–Niemcy. 1000 lat historii w sztuce” krakowscy uczniowie poszukiwali informacji na temat historii Polski oraz dziejów naszego miasta. – Jesteśmy ogromnie dumni i szczęśliwi, że znaleźliśmy się w gronie osób, którym udało się obejrzeć wystawę w muzeum Martin-Gropius-Bau, zwłaszcza że nawiązywała ona także do historii Krakowa. Mogliśmy zobaczyć m.in. dzieła Jana Matejki i Tadeusza Kantora. Jedną z sal poświęconą była Witowi Stwoszo- wi – opowiadając uczniowie, uczestnicy podróży. W ramach projektu młodzież opracowywała także dokumentację i filmową relację z wycieczki oraz zebrała informacje o zwiedzanych miejscach, obiektach i eksponatach prezentowanych w ramach wystawy „Obok. Polska–Niemcy. 1000 lat historii w sztuce”.

Hala pnie się w górę

Przeprowadzono już roboty ziemne, wykonano ścianę szczelinową i zamontowano systemy odwadniające. Teraz czas na fundamenty. Od niedawna przebieg prac przy budowie Hali Widowiskowo-Sportowej w Czyżynach można śledzić także w internecie na stronie: www.hala.krakow.pl.

Jan Machowski

Bez problemów przebiega realizacja jednej z największych krakowskich inwestycji ostatnich lat. Hala Widowiskowo-Sportowa – bo o nią chodzi – powstaje przy ul. Lema, nieopodal parku Lotników i Ogrodu Doświadczeń im. Stanisława Lema. – Lekka zima nam sprzyjała. Dlatego już pod koniec grudnia ubiegłego roku rozpoczęliśmy wylewanie fundamentów – informuje Bartłomiej Ciecianiak, prezes Agencji Rozwoju Miasta SA, gminnej spółki, która odpowiada za realizację inwestycji.

Do końca roku stan surowy

Zanim jednak można było rozpocząć kładzenie fundamentów, wykonawca musiał odpowiednio przygotować teren i przeprowadzić konieczne prace ziemne. Następnie zbudowano wokół przyszłej budowli długą na prawie kilometr ścianę szczelinową, zabezpieczającą przed napływem wody gruntowej. W dalszej kolejności zamontowano niezbędne systemy służące odwodnieniu – m.in. 11 studni do ciągłego odpompowywania nadmiaru wody i tzw. piezometry, czyli urządzenia mierzące i monitorujące na bieżąco poziom wody. Przebudowano też ponad 500 m kolektora deszczowego. Wzmocniono również podłoże pod fundamenty, instalując m.in. 14 tys. betonowych kolumn. Szacuje się, że wartość prac wykonanych przy budowie Hali Widowiskowo-Sportowej w Czyżynach do końca 2011 r. wyniosła 10 mln zł.

Co nas czeka w tym roku? W okolicy budowanej hali zostanie położony wodociąg, spinający magistrale biegnące wzdłuż al. Pokoju i ul. Lema. – Po wykonaniu fundamentów rozpocznie się budowa samej konstrukcji obiektów, tj. dużej i małej hali. Powstanie też szkielet

dwupoziomowego garażu – mówi Bartłomiej Ciecianiak. – Wykonane będą również izolacje, przeprowadzone zostaną roboty instalacyjne związane z siecią grzewczą, wodociągową, elektryczną oraz kanalizacją. Planowane jest także wyposażenie pomieszczeń technologicznych: wentylatorni i stacji transformatorowej. Chcemy, aby do końca roku gotowy był stan surowy hali – dodaje prezes ARM SA.

Na czyżyńskiej arenie będzie można organizować m.in. wydarzenia kulturalne, imprezy widowiskowo-estradowe, sportowo-rekreacyjne, kongresowo-wystawiennicze oraz ekspozycyjno-targowe.

18 dyscyplin na 9500 m kw. powierzchni

Zgodnie z harmonogramem cała inwestycja zakończy się w drugiej połowie 2013 r. Na czyżyńskiej arenie będzie można organizować m.in. wydarzenia kulturalne, imprezy widowiskowo-estradowe, sportowo-rekreacyjne, kongresowo-wystawiennicze oraz ekspozycyjno-targowe. Znajdzie się tam rów-

niez 27 tak zwanych sky-boksów, czyli miejsc wynajmowanych przez firmy na organizację różnych przedsięwzięć biznesowych. W hali działać będą też centrum odnowy biologicznej i zaplecze restauracyjne. Całkowita powierzchnia komercyjna w kompleksie liczyć będzie ponad 9500 m kw. i stworzy niemal nieograniczone możliwości aranżacyjne.

Przypomnijmy, że Hala Widowiskowo-Sportowa w Czyżynach budowana jest wg projektu przygotowanego przez konsorcjum firm Perbo – Projekt sp. z o.o. z Krakowa oraz Modern Construction Systems sp. z o.o. z Poznania. Kompleks będzie się składać z dwóch zasadniczych części: hali głównej przeznaczonej dla 15 tys. widzów oraz hali treningowej. Projekt posiada 14 pozytywnych opinii związków sportowych. Oznacza to, że mogą być tam rozgrywane zawody o randze zarówno krajowej, jak i międzynarodowej, w co najmniej 18 dyscyplinach sportowych.

Budowa hali w Czyżynach finansowana jest z kredytu, który zaciągnęła Agencja Rozwoju Miasta SA. Pieniądze na realizację inwestycji wyłożył PKO Bank Polski SA. Okres kredytowania wynosi 15 lat, a spłata kolejnych rat kredytu odbywać się będzie po dwóch latach karencji. Generalnym wykonawcą inwestycji jest wyłonione w drodze przetargu konsorcjum firm: Mostostal Warszawa SA (lider), Acciona Infraestructuras SA, Mostostal Puławy SA i Asseco Systems SA. Wartość umowy opiewa na kwotę ok. 363 mln zł.

W tym roku dowiemy się także, kto będzie operatorem Hali Widowiskowo-Sportowej. Wybrany w przetargu podmiot będzie organizował wydarzenia o charakterze kulturalnym i sportowym.

Prace przy inwestycji idą pełną parą – do końca roku powinien być gotowy stan surowy hali

Śmieciowa rewolucja

Kraków przygotowuje się do wprowadzenia nowych rozwiązań, wynikających z nowelizacji „Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach”. Główna zmiana polega na tym, że mieszkańcy nie będą już musieli samodzielnie podpisywać umów na wywóz śmieci. Ten obowiązek przejmie na siebie gmina.

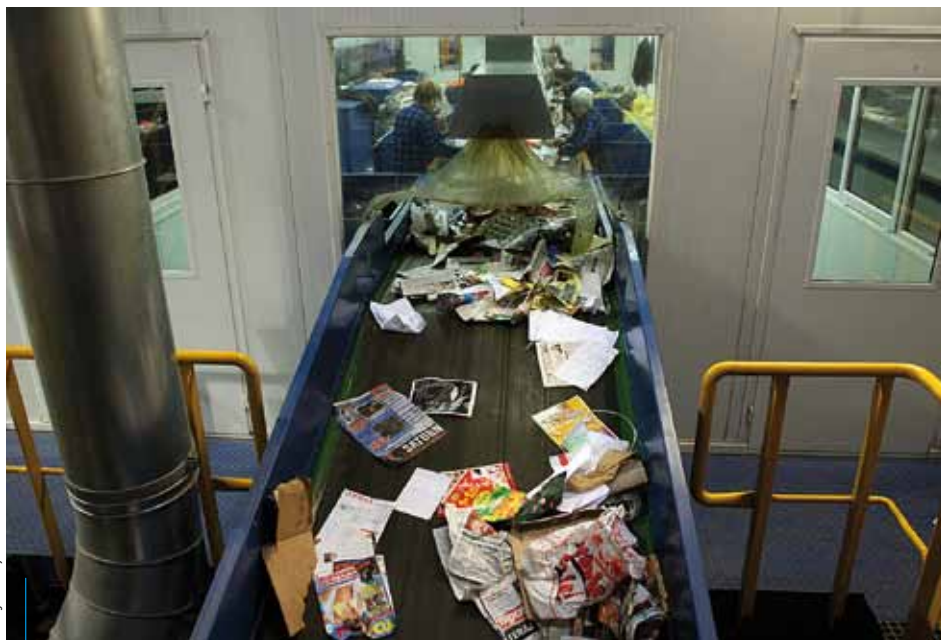

foto: M. Kozłowski

Nowe rozwiązania prawne pozwolą również zwiększyć liczbę nowoczesnych instalacji do odzysku odpadów komunalnych

Jan Machowski

Nowelizacja „Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach” podyktowana jest koniecznością dostosowania polskiego prawa do wymogów obowiązujących w Unii Europejskiej. Zasada, że to gminy, a nie mieszkańcy, są „właścicielem” śmieci, funkcjonuje niemal we wszystkich krajach członkowskich UE. Sprawdza się doskonale, przyczyniając się przede wszystkim do zwiększenia odsetka powtórnie przetworzonych odpadów. Tak jest na przykład w Niemczech, gdzie recyklingowi poddawanych jest blisko 70 proc. śmieci.

Nowe obowiązki dla gmin

Nowa tzw. ustawa śmieciowa zwalnia właścicieli nieruchomości z obowiązku samodzielnego podpisywania umów na wywóz odpadów, przenosząc to zadanie na gminy. To one, na drodze przetargu, będą wybierać firmy odpowiedzialne za wywóz śmieci (do gmin będzie również należało egzekwowanie odpowiedniej jakości usług). Środki na tę działalność będą pochodziły z opłaty wnoszonej przez właścicieli nieruchomości za gospodarowanie odpadami.

Jej wysokość będą określać samorządy. Ustawodawca nie precyzuje jednak, w jaki sposób – opłata ta może być na przykład naliczana na podstawie liczby mieszkańców w danej nieruchomości, ilości zużytej przez mieszkańców nieruchomości wody lub powierzchni lokalu mieszkalnego. Możliwe jest również wprowadzenie jednolitej stawki dla wszystkich gospodarstw domowych. W myśl nowych przepisów gmina będzie też sporządzać i przedkładać Marszałkowi Województwa i Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska roczne sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Co na tym zyskamy?

Znowelizowane przepisy „Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach” pozwolą skutecznie uporządkować i unowocześnić system gospodarki odpadami komunalnymi. Są również szansą na upowszechnienie selektyw-

nej zbiórki odpadów komunalnych „u źródła”, a tym samym na zmniejszenie ilości odpadów komunalnych kierowanych na składowiska odpadów (spełnienie wytycznych UE). – Liczymy, że dzięki tym zmianom uda się ograniczyć nielegalny proceder wywożenia odpadów do lasów. Mamy nadzieję, że więcej śmieci będzie poddawanych recyklingowi – zaznacza Tadeusz Trzmiel, Zastępca Prezydenta Krakowa ds. Inwestycji Miejskich. Nowe rozwiązania prawne pozwolą również skrócić odległość przewozu odpadów komunalnych z miejsc ich wytworzenia do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania oraz zwiększyć liczbę nowoczesnych instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych w sposób inny niż ich składowanie. Wpłyną też pozytywnie na skuteczność monitorowania tego, jak z odpadami komunalnymi postępują zarówno właściciele nieruchomości, jak i podmioty odbierające te odpady.

Start – początek przyszłego roku

Kiedy zaczną obowiązywać nowe zasady? Choć nowelizacja weszła w życie 1 stycznia 2012 r., ustawodawca przewidział 18 miesięcy na dostosowanie się do nowych przepisów. Władze Krakowa chcą, aby w przypadku naszego miasta nowe zasady dotyczące gospodarki odpadami zaczęły obowiązywać już od 1 stycznia 2013 r. Aby było to możliwe, Kraków już od dłuższego czasu przygotowuje się na zmiany. Od kilku miesięcy działa przy Prezydencie Krakowa zespół zadaniowy ds. wdrożenia zintegrowanego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Trzeba jeszcze przygotować pakiet ośmiu uchwał, dotyczących m.in. wysokości opłat wnoszonych przez właścicieli nieruchomości za gospodarowanie odpadami, a także terminu, częstotliwości i trybu ich

uzyskania. Do nowej ustawy trzeba będzie także dostosować obowiązujący obecnie na terenie gminy regulamin czystości i porządku. Na przyjęcie wszystkich uchwał radni miasta mają czas do końca 2012 r.

Z myślą o mieszkańcach i wszystkich zainteresowanych zmianami w funkcjonowaniu systemu gospodarki odpadami uruchomiono bezpłatną infolinię: 800-112-

211. Krakowianie wraz z decyzjami o wysokości podatku od nieruchomości

otrzymają list Prezydenta Miasta Krakowa dotyczący nowych zasad gospodarowania odpadami. Wszelkie informacje na ten temat można też znaleźć na stronie internetowej www.ekocentrum.krakow.pl.

Znowelizowane przepisy pozwolą uporządkować i unowocześnić system gospodarki odpadami komunalnymi.

Widzisz, reaguj!

„Otwórz oczy i pomóż nam reagować!” – apeluje na stronie: www.open-krakow.pl Stowarzyszenie Promocji Wielokulturowości INTERKULTURALNI PL, które we współpracy z Urzędem Miasta Krakowa przygotowuje miejską strategię prewencji i reagowania wymierzoną w rasizm i ksenofobię. To pierwsza tego rodzaju inicjatywa w Polsce.

Sylwia Drożdż

Czy Kraków ma problem z rasizmem i ksenofobią? Z przeprowadzonego przez „Interkulturalnych” monitoringu wydarzeń i reakcji, który obejmował zdarzenia mające miejsce na terenie miasta w okresie od stycznia 2007 do sierpnia 2011 r., wynika, że raczej tak. Analiza prasy wskazała na wystąpienie 24 takich incydentów. W raportach organizacji pozarządowych ich liczba wzrosła do 106.

Uruchamiając w październiku ubiegłego roku stronę: www.open-krakow.pl, Stowarzyszenie postanowiło spytać mieszkańców Krakowa, jak to wygląda „na co dzień”. Poprzez zamieszczoną na stronie ankietę można zgłaszać zdarzenia o charakterze rasistowskim lub ksenofobicznym. Trzymiesięczny bilans działania strony to 34 zgłoszenia. – Większość dotyczy obraźliwych napisów. Jesteśmy informowani również o przypadkach

dyskryminującego traktowania, krzywdzących wypowiedzi oraz przemocy fizycznej, w tym ciężkich pobić – mówi Anna Kostecka, psycholog ze Stowarzyszenia Promocji Wielokulturowości INTERKULTURALNI PL. – Zgłaszającymi są głównie świadkowie zdarzeń, rzadziej osoby poszkodowane. Tym ostatnim udzieliśmy do tej pory czterech porad prawnych. Napisy zgłaszamy do straży miejskiej i monitorujemy, jak szybko są usuwane – dodaje. Jeśli zgłoszenie zawiera zdjęcie miejsca z obraźliwym napisem, jest ono umieszczane na stronie w wirtualnej „Alei Wstydu”. Dzisiaj z 26 rasistowskich i ksenofobicznych napisów na usunięcie czeka już tylko siedem.

Zachowania rasistowskie występują w całej Polsce. Należy jednak podkreślić, że tylko Kraków zdecydował się wypracować systemowe rozwiązania w tym zakresie, m.in. angażując się w projekt stworzenia strategii zapobiegania i reakcji, która ma być dokumentem zawiera-

Zachowania rasistowskie występują w całej Polsce, ale tylko Kraków zdecydował się wypracować systemowe rozwiązania w tym zakresie.

Zdarzenia rasistowskie i ksenofobiczne, czyli jakie?

- dyskryminacja ze względu na przynależność do określonej grupy etnicznej, narodowościowej
- przemoc fizyczna, agresja werbalna lub naruszanie nietykalności cielesnej
- obraźliwe wypowiedzi ustne bądź pisemne pojawiające się w prasie i internecie
- obelżywe zdjęcia, rysunki, filmy i napisy na murach
- wybryki chuligańskie i rasistowskie podczas imprez masowych o charakterze sportowym, naukowym, politycznym lub kulturalnym

Początki...

W latach 90. ubiegłego wieku pojawiają się pierwsze projekty rewitalizacji miast, budowy idei równości i zwalczania rasizmu. W 2001 r. antyrasistowska konferencja pod egidą ONZ w Durbanie zobowiązuje miasta do aktywnej walki z wszelkimi formami rasizmu oraz nienawiści na tle rasowym, etnicznym i religijnym.

Kraków open your mind

dyskryminacja

przemoc wynikająca z uprzedzeń

prześlępowstwo z nienawiści

ksenofobia

antysemityzm

znieważenie symboli

rasizm

uprzedzenia

antysemitizm

racism

hate crimes

krzywdzące wypowiedzi

prejudice

obraźliwe napisy na murach

insulting the symbols

bias-motivated violence

Otwórz oczy i pomóż nam reagować!
Open your eyes and help us react!

www.open-krakow.pl

Projekt finansowany ze środków Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe
Supported by a grant from the Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe

Na stronie www.open-krakow.pl można zgłaszać zdarzenia o charakterze rasistowskim

jącym opis występujących w naszym mieście problemów, definiującym zadania dla poszczególnych służb i organizacji oraz wskazującym katalog obowiązków i odpowiedzialność poszczególnych instytucji za ich wypełnianie. Strategia ma określić nie tylko kto i za co odpowiada, ale wytyczyć jasne ścieżki postępowania w przypadku konieczności reakcji na konkretne zdarzenie. Podobna do przygotowywanej obecnie strategia, rozumiana jako odrębny dokument wcielany w życie przez różne instytucje miejskie, została wprowadzona w Galway w Irlandii, które wielkością i strukturą etniczno-religijną mieszkańców jest zbliżone do Krakowa.

Już wiadomo, że wspomniany dokument nie będzie powstawał za zamkniętymi drzwiami urzędowych i uczelnianych gabinetów. Będą go współtworzyć ludzie, którzy z tematyką dyskryminacji spotykają się na co dzień, m.in. w związku z wykonywanym zawodem, pełnią funkcję publiczną czy społeczną. W lutym br. przedstawiciele magistratu, policji, straży miejskiej, sądów, prokuratury, kuratorium i krakowskich klubów piłkarskich będą uczestniczyć w specjalnych warsztatach poświęconych pogłębieniu wiedzy na temat zjawiska dyskryminacji. Program warsztatów obejmuje analizę konkretnych zachowań rasistowskich oraz możliwych praktyk antydyskryminacyjnych. Po zakończeniu warsztatów ich uczestnicy wraz z przedstawicielami środowisk mniejszościowych oraz organizacji społecznych podzielą się na dwa zespoły robocze zajmujące się konkretnymi elementami przygotowywanej strategii.

Na wspólnej drodze

Honorowymi miastami bliźniaczymi Krakowa są m.in. egzotyczne Quito i odległa Kurytyba, ale Kraków dba również o dobre relacje z najbliższymi sąsiadami. Mocne więzy łączą go m.in. ze słowackimi Bratysławą i Koszycami.

fot. Wiesław Majka / UMK

Uroczystego otwarcia wystawy „Koszycy–Kraków. Na wspólnej drodze” dokonali primator Koszyc Richard Raši oraz prezydent Krakowa Jacek Majchrowski

Beata Sabatowicz

Słowackim miastem partnerskim Krakowa jest Bratysława. Obydwa miasta biorą udział w cyklicznym międzynarodowym projekcie „Mosty Między Miastami”, realizowanym w okresie Bożego Narodzenia. Co roku dziecięce i młodzieżowe zespoły folklorystyczne reprezentujące uczestników projektu występują w jednym z miast zaangażowanych w to przedsięwzięcie. W Krakowie miejscem tych występów jest tradycyjnie Rynek Główny. Młodzi artyści z Bratysławy uczestniczą w programie nieprzerwanie od chwili jego powstania, tj. od 1996 r.

A po Bratysławie Koszycy

Dzięki pomocy Konsulatu Generalnego Republiki Słowacji w Krakowie udało się także nawiązać bliższe relacje z Koszycami – drugim po Bratysławie najważniejszym miastem Słowacji, które w 2013 r. będzie Europejską Stolicą Kultury. Udokumentowane początki kontaktów naszych miast sięgają roku 1394, kiedy to za panowania Ludwika Węgierskiego została zawarta umowa handlowa – przywilej dla kupców koszyckich. Wierna kopia tego właśnie dokumentu, dar Koszyc dla Krakowa, była

najważniejszym eksponatem wystawy „Koszycy–Kraków. Na wspólnej drodze”, prezentowanej jesienią ubiegłego roku w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa. Uroczystego otwarcia wystawy dokonali wspólnie primator Koszyc Richard Raši oraz prezydent Krakowa Jacek Majchrowski. Wystawa była pierwszym projektem zrealizowanym w ramach współpracy Muzeum Historycznego Miasta Krakowa z Muzeum Wschodniosłowackim w Koszycach. Jej celem było przybliżenie krakowianom historii i współczesności Koszyc – miasta lokowanego, podobnie jak Kraków, na prawie magdeburskim. Na wystawie zaprezentowano zbiory Muzeum Wschodniosłowackiego oraz dokumenty koszyckiego archiwum miejskiego. Wśród nich znalazła się najstarsza pisemna wzmianka o Koszycach z 1230 r. oraz dokładny model największej chwały miasta – katedry św. Elżbiety. Odwiedzający wystawę mogli się przekonać, jak

bliskie są związki historyczne i podobieństwo losów Koszyc i Krakowa.

Kolejnym ważnym wspólnym projektem muzealnym Krakowa i Koszyc będzie objęta patronatem Ambasadora RP w Bratysławie Andrzeja Krawczyka wystawa szopek krakowskich w Koszycach, planowana na listopad 2012 r.

Koszyckie skarby na Wawelu

6 lutego br. roku, również z inicjatywy Konsulatu Generalnego Republiki Słowackiej w Krakowie, obchodzącego w tym roku 10-lecie swojego powstania, na Zamku Królewskim na Wawelu została otwarta wystawa „Złoty Skarb z Koszyc”. Honorowym patronatem wystawę objęli Minister Kultury Republiki Słowackiej oraz Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. Zwiedzający wystawę mogą podziwiać unikatowy zbiór złotych monet z okresu od XV do XVII wieku, pochodzących z 81 europejskich mennic, oraz trzy złote medale i drogienny renesansowy łańcuch – ten ukryty pod koniec XVII w. jeden z najcenniejszych skarbów Słowacji został znaleziony w 1935 r. w budynku dawnej Komory Spiskiej w Koszycach. Historyczną i artystyczną wartość 2920 monet, wyjątkowych nie tylko z perspektywy Słowacji, ale i całej Europy, doceniono dopiero po ich rozpoznaniu w Muzeum Narodowym w Pradze. Prawdziwymi okazami numizmatycznymi w skarbie koszyckim są również trzy złote medale. Pierwszy, z 1541 r., przedstawiający Ferdynanda I na koniu, to rzadki i wyjątkowo cenny zabytek. Jego złoty wariant można uznać za ewenement na skalę światową. Wystawę „Złoty Skarb z Koszyc” na Zamku

Królewskim na Wawelu można oglądać do 15 kwietnia 2012 r.

Wspólnym projektem muzealnym Krakowa i Koszyc będzie objęta patronatem Ambasadora RP w Bratysławie wystawa szopek krakowskich w Koszycach.

Dawno temu w pewnym mieście

Aktualne informacje na temat międzynarodowej współpracy Krakowa można znaleźć na wortalu „Kraków otwarty na świat” (www.krakow.pl/otwarty_na_swiat). Ciekawostki dotyczące zagranicznych partnerów naszego miasta odkrywane są w tekstach z nowego cyklu „Dawno temu w pewnym mieście...”. Pierwszym pre-

zentowanym w jego ramach miastem jest partnerski Innsbruck, austriacka stolica sportów zimowych i gospodarz tegorocznej pierwszej Młodzieżowej Olimpiady Zimowej. Najświeższe wiadomości dotyczące zagranicznych kontaktów Krakowa można również otrzymywać za pomocą specjalnego newslettera.

Włosi w Krakowie – konkurs

Wiele osób włoskiego pochodzenia na trwałe zapisało się w historii naszego miasta. Chcąc przybliżyć młodzieży bogate włoskie dziedzictwo, Muzeum Historyczne Miasta Krakowa i Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa przygotowało ciekawy konkurs.

Piotr Hapanowicz*

Filippo Buonaccorsi (Kallimach), Bartolomeo Berrecci, Gianmaria Padovano, Santi Gucci, Tommaso Dolabella, Francesco Placidi, rodzina Cellarich czy też Montelupich – kim byli i co zrobili dla naszego miasta? Organizatorzy konkursu zapraszają młodzież gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych do udziału w konkursie na projekt edukacyjny „Przewodnik juniora po Krakowie. Włoski Kraków”. Celem konkursu jest rozwijanie zainteresowań dzieja-

mi i dziedzictwem kulturowym Krakowa, kształtowanie umiejętności związanych z samodzielną analizą i interpretacją dzieł sztuki, rozwijanie umiejętności tworzenia narracji historycznej oraz umiejętności pracy projektowej.

Projekty będą oceniane w dwóch kategoriach: uczniów gimnazjów oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Do udziału w konkursie mogą przystąpić uczniowie indywidualnie albo w zespołach dwu- lub trzyosobowych pod kierunkiem nauczycieli opiekunów projektów. Warunkiem uczestnictwa jest złożenie przez na-

uczyciela formularza zgłoszenia oraz projektu edukacyjnego. Praca powinna mieć twórczy charakter, zawierać materiał ikonograficzny i bibliografię, nie przekraczać objętości 40 000 znaków ze spacjami (czcionka 12 pt, Times New Roman) oraz zostać oznaczona metryczką. Szkoła przystępująca do projektu wypełnia arkusz deklaracji udziału w projekcie i metryczkę pracy, po czym przesyła je wraz z pracą konkursową na adres: Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Rynek Główny 35, 31-011 Kraków z dopiskiem: „Projekt uczniowski”. Termin nadsyłania prac mija 30 kwietnia 2012 r., natomiast ogłoszenie wyników konkursu nastąpi 1 czerwca 2012 r.

Laureaci trzech pierwszych miejsc otrzymają cenne nagrody rzeczowe oraz dyplomy. W konkursie mogą zostać przyznane również wyróżnienia. Każda szkoła zgłoszona do konkursu otrzyma publikację wydane przez Muzeum Historyczne Miasta Krakowa i Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa.

Patronat honorowy nad konkursem sprawują: Prezydent Miasta Krakowa, Marszałek Województwa Małopolskiego oraz Małopolski Kurator Oświaty.

*kustosz Muzeum Historycznego Miasta Krakowa

Krytyk nad krytykami

Krystyna Czerni, autorka książki „Nietoperz w świątyni. Biografia Jerzego Nowosielskiego”, została tegoroczną laureatką nagrody im. Kazimierza Wyki, przyznawanej przez Marszałka Województwa Małopolskiego i Prezydenta Miasta Krakowa za wybitne osiągnięcia w dziedzinie eseistyki oraz krytyki literackiej i artystycznej.

Katarzyna Fiedorowicz-Razmus

Jury przyznało nagrodę Krystynie Czerni za książkę pt. „Nietoperz w świątyni. Biografia Jerzego Nowosielskiego”, ale jego przewodniczący Jan Pieszczachowicz podkreślał podczas uroczystości, że to nagroda za cały dorobek laureatki. – Tradycja przyznawania nagrody im. Kazimierza Wyki pokazuje, że warto promować osoby, które dzięki swojej niezwykłości i pasji cały czas oddziałują na całe środowisko związane z krytyką literacką i artystyczną. Wśród tych osób jest Krystyna Czerni, osoba, bez której z pewnością nie poradziłibyśmy sobie ze zrozumieniem fenomenu, jakim jest sztuka – mówiła podczas uroczystego wręczenia nagrody Magdalena Sroka, Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Kultury i Promocji Miasta.

Krystyna Czerni jest krytykiem i historykiem sztuki, autorką ponad 300 recenzji, esejów, wy-

wiadów oraz tekstów naukowych poświęconych kulturze i sztuce. W latach 1992–1996 redagowała dodatek miesięcznika „Znak” poświęcony kulturze współczesnej. Dla Telewizji Kraków zrealizowała m.in. blisko 60 odcinków autorskiego cyklu „Album Krakowskiej Sztuki” (rozmowy z artystami Krakowa), kilkanaście odcinków magazynu sztuk plastycznych „Sztukateria”. Podstawowy obszar zainteresowań i badań Krystyny Czerni dotyczy polskiej sztuki drugiej połowy XX w.: artystów z kręgu „Grupy Krakowskiej” oraz problemów sztuki sakralnej i poszukiwań metafizycznych artystów współczesnych. W jej dorobku znajdują się publikacje na temat najważniejszych postaci polskiej sztuki XX w. (m.in. o Józefie Czapskim, Jonaszu Sternie, Marii Jaremie, Tadeuszu Kantorze, Jarosławie Modzelewskim i Leonie Tarasewiczu). Od kilkunastu lat poświęca szczególną uwagę postaci Jerzego Nowosielskiego – wybitnego malarza i myśliciela z kręgu polskiego prawosławia.

Krystyna Czerni

for. Wiesław Miłgaj / UMK

Zegar, który zachwycił Szwajcarów

Wieżyczkowe, latarniowe i stołowe. Damskie i męskie. Mosiężne i z kolorową emalią. Najpiękniejsze egzemplarze kolekcji zegarów Muzeum Historycznego Miasta Krakowa można oglądać w Oddziale MHK Kamienica Hipolitów (pl. Mariacki 3).

☛ Katarzyna Moskal

W zbiorach Muzeum Historycznego Miasta Krakowa znajdują się niemal wszystkie typy zegarów i zegarków (m.in. wieżyczkowy, latarniowy, stołowe, podłogowe, ściennie, podróżne, kieszonkowe, budziki). Trzon stale uzupełnianej kolekcji stanowią zegary ze zbiorów Władysława Miodońskiego, należą do niej także stojaki na zegarki kieszonkowe oraz przybory i narzędzia z dziewiętnastowiecznego warsztatu zegarmistrzowskiego. Muzeum historyczne może pochwalić się wyrobami znanych zegarmistrzów i firm zegarmistrzowskich od końca XVI w. do lat powojennych XX w. Wszechstronność i kompleksowość kolekcji umożliwia poznanie różnorodnych rozwiązań technicznych, a także obudów zegarowych wysokiej klasy artystycznej, wykonanych w różnych technikach i stylach. Sprawia to, że kolekcję zegarów muzeum historycznego można zaliczyć do najlepszych europejskich zbiorów tego typu.

Jeden z zegarków z kolekcji MHK został ostatnio dostrzeżony przez szwajcarskich muzealników i badaczy historii zegarmistrzostwa. Uznany przez Szwajcarów za rzadkie i wyjątkowe dzieło zegarek to najprawdopodobniej jeden z pierwszych wyrobów firmy Jaquet-Droz, który powstał w miejscowości La Chaux-de-Fonds przed rokiem 1774. Jego umieszczony w srebrnej, okrągłej kopercie mechanizm przykryty jest białą, emaliowaną tarczą ze złoto-czarną okrągłą podziałką go-

dzinową i mosiężnymi ażurowymi wskazówkami. Ponad podziałką umieszczono okrągły otwór na balans z rubinowym łożyskiem nakryty ażurowym, złożonym kokiem. Tarcze zdobione są złotymi malowidłami, nawiązującymi do tematyki upływu czasu. Alegoryczna postać po lewej może oznaczać świt lub przemijanie albo też upływ ludzkiego życia. Po prawej przedstawiono postument sygnowany „Jaquet-Droz”, na którym spoczywają m.in. zagazona, ale jeszcze dymiąca lampka oliwna i czaszka lub maska.

Szwajcarzy chcą zaprezentować krakowski zegarek na wystawie „Automates & merveilles: Les Jaquet-Droz et Leschot” (28.04.–30.10.2012 r.), organizowanej przez trzy szwajcarskie muzea: Muzeum Historii i Sztuki w Neuchâtel oraz muzea zegarmistrzostwa w Le Locle i w Château des Monts. Na wystawie zostaną zgroma-

Zegarek kieszonkowy firmy Jaquet-Droz

Zbiórka bibelotów

Każdy ma jakieś drobne przedmioty, które ozdabiają jego mieszkanie, kogoś przypominają lub wiążą się z jakimś zdarzeniem. Takie drobiazgi, traktowane z czułością, zajmują poczesne miejsce w pamięci właściciela. Przedmioty te mają wręcz nad nim władzę, właśnie ze względu na związany z nimi sentyment. Prezentacją zbioru takich sentymentalnych pamiątek ma być planowana na czerwiec 2012 r. wystawa Muzeum Historycznego Miasta Krakowa „We władzy bibelotów”. Elementami wystawy będą przedmioty udostępnione przez mieszkańców Krakowa. Dlatego też muzeum zwraca się do krakowian z prośbą o przyniesienie bibelotów do Kamienicy Hipolitów, pl. Mariacki 3, tel. (12) 422-42-19.

dzone najciekawsze wyroby firmy Jaquet-Droz działającej w II połowie XVIII w., prowadzonej przez zegarmistrza Pierre'a Jaquet-Droza (1721–1790), jego syna Henry-Louis'a (1752–1791) oraz ich współpracowników. Najsłynniejsze dzieła tych zegarmistrzów to trzy automaty, zwane też androidami, eksponowane w muzeum w Neuchâtel: chłopiec wykonujący rysunki, chłopiec piszący oraz kobieta grająca na fortepianie.

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa pozyskało ostatnio cztery kieszonkowe zegarki szwajcarskie z przełomu wieków XIX i XX. Dwa z nich to zegarki damskie, o czym świadczą ich niewielki rozmiar oraz dekoracja złotych kopert – kwiaty róży i chabru wykonane kolorową emalią. Szczególnie interesujący jest jednak egzemplarz wyprodukowany na rynek rosyjski w firmie Pawła Burego w miejscowości Le Locle. Został on oznaczony na kopercie godłem dwugłowego rosyjskiego orła i podpisem autora – naczelnego dostawcy dworu carskiego. Najpiękniejsze egzemplarze kolekcji zegarów Muzeum Historycznego Miasta Krakowa prezentuje stała wystawa w Oddziale MHK Kamienica Hipolitów (pl. Mariacki 3).

Krakowiacy i górale jednomyślnie

Politykę samorządów pokazuje się często przez pryzmat konkurencji. Przedstawiciele Zakopanego i Krakowa udowadniają, że walka o modernizację i prestiżowe wydarzenia wymaga ścisłej współpracy. Tak dzieje się w przypadku starań o organizację narciarskich mistrzostw świata w 2017 r. w Zakopanem.

Źródło: Komitet Kandydatury

Wielka Krokiew im. Stanisława Marusarza

Jan Bińczycki

W połowie stycznia w krakowskim magistracie odbyło się posiedzenie Komisji Sportu, Turystyki i Kultury Fizycznej Rady Miasta Krakowa. Dotyczyło prezentacji kandydatury Zakopanego jako organizatora Mistrzostw Świata FIS w Narciarstwie Klasycznym w 2017 r. To jedna z najbardziej prestiżowych zimowych imprez sportowych w Europie. Prezentację multimedialną, wskazującą na walory zimowej stolicy Polski przedstawiła Zofia Kiełpińska, dyrektor kandydatury Miasta Zakopane do Organizacji Mistrzostw Świata FIS w Narciarstwie Klasycznym w 2017 r. W materiałach promocyjnych podkreśla się rolę zaplecza, którym stać się może jedynie stolica Małopolski.

Narty to biznes

Prezentacja wywołała ożywioną dyskusję oraz liczne pytania radnych. Przewodniczący Komisji Sportu, Turystyki i Kultury Fizycznej RMK Tomasz Urynowicz zwrócił uwagę na konieczność lobbingu na rzecz przyspieszenia przebudowy zakopiańskiej. Stanisław Rachwał mówił o konieczności pozyskania gwarancji rządowych. Przewodniczący RMK Bogusław Kośmider chciał wiedzieć, co Kraków może zrobić w oczekiwaniu na decyzję Międzynarodowej Federacji Narciarskiej. Zofia Kiełpińska odpowiedzialna za sprawy kandydatury Zakopanego odpowiedziała, że Kraków jest uważany za najważniejszego partnera Zakopanego i każdorazowo umieszczany w materiałach promocyjnych. Zaproponowała zorganizowanie w naszym mieście Kongresu FIS, ponieważ dysponujemy od-

powiednią liczbą sal konferencyjnych. Byłaby to również dobra okazja do podjęcia rozmaitych działań promocyjnych. Na koniec podkreśliła, że mamy znakomitych sportowców, ale trzeba budować dla nich bazę. Od organizacji tych zawodów zależy przyszłość narciarstwa klasycznego w Polsce. Komisja wystosowała wniosek do Prezydenta Miasta Krakowa o przygotowanie planu działań wspierających kandydaturę Zakopanego w staraniach o przyznanie prawa organizacji Mistrzostw Świata FIS w Narciarstwie Klasycznym w 2017 r. i wykorzystanie tego przedsięwzięcia do promocji Krakowa. Wniosek uchwalono jednogłośnie. Komisja Sportu, Turystyki i Kultury Fizycznej Rady Miasta Krakowa będzie wspierać wszelkie działania mogące wzmocnić kandydaturę Zakopanego.

Wszędzie blisko

O przywilej organizacji mistrzostw ubiega się wiele miast ze znakomitą infrastrukturą i równie długimi jak Zakopane tradycjami narciarskimi. Zofia Kiełpińska wskazuje jednak na unikalne walory polskiej propozycji – każdy z pretendentów ma asa w rękawie, Zakopane też. Naszą ideę można streścić w hasło „mistrzostwa świata na piechotę”. Dzięki korzystnemu usytuowaniu obiektów kibice będą mogli podziwiać zawody bez uciążliwych dojazdów. Wszędzie będą mieli blisko. Ograniczenie niepotrzebnego ruchu jest rozwiązaniem bardzo ekologicznym – podkreśla Zofia Kiełpińska – i to nie jedyny walor. Mamy wspaniałą publiczność. Mamy też słynnych zawodników, którzy nas wspierają: Adama Małysza, Justynę Kowalczyk, Kamila Stocha. Widownia zawodów narciarskich to 11 mln widzów. Dyrektor zakopiańskiej kandydatury stara się jednak zwrócić uwagę także na konieczność wzmocnienia starań – wiele zależy od siły poszczególnych członków FIS, od inwestycji w zawodników i infrastrukturę, choćby trasy do narciarstwa biegowego. Mamy mocnych konkurentów, ale warto podjąć wspólne wysiłki, bo tu nie chodzi tylko o Zakopane, Kraków czy Małopolskę, lecz cały kraj – kwituje Zofia Kiełpińska.

Krakowskim okiem

Przewodniczący Komisji Sportu, Turystyki i Kultury Fizycznej RMK Tomasz Urynowicz wypowiada się w podobnym duchu: – Kraków to świetne miejsce do zorganizowania kongresu FIS. Kraków to mocna marka, więc przyciągnięcie delegatów FIS byłoby kolejnym sukcesem. Także w sensie sportowym. W panoramie naszego pięknego miasta mogłyby się rozgrywać choćby biegi sprinterskie. Jako reprezentanci stolicy Małopolski chcemy skłonić urzędników do tego, by wykorzystywali jak najwięcej imprez w regionie także do promocji Krakowa.

Obywatelskie Czyżyny

Od końca ubiegłego roku w Dzielnicy XIV Czyżyny działa Centrum Inicjatyw Obywatelskich. Jego zadaniem jest pomoc wszystkim zainteresowanym – zarówno organizacjom pozarządowym, jak i pojedynczym mieszkańcom – chcącym angażować się w działalność społeczną.

Jan Bińczycki

Centrum powstało dzięki współpracy Rady i Zarządu Dzielnicy XIV oraz Fundacji Biuro Inicjatyw Społecznych – organizacji pozarządowej zajmującej się doradztwem i aktywizacją obywateli. Jego działalność wpisuje się w program „Samorząd z inicjatywą, aktywni mieszkańcy – lepszy efekt” realizowany przy finansowym wsparciu Szwajcarii w ramach programu współpracy z nowymi krajami Unii Europejskiej.

Na stronie internetowej Biura Inicjatyw Społecznych organizatorzy streszczają zakres działania Centrum Inicjatyw Obywatelskich. „Zamierzeniem funkcjonowania Dzielnicowego Centrum Obywatelskiego w Dzielnicy Czyżyny jest włączanie mieszkańców w sprawy dotyczące dzielnicy poprzez m.in. rozwijanie dialogu mieszkańców z radnymi, edukację obywatelską i planowanie przedsięwzięć aktywizujących mieszkańców. Projekt zakłada także możliwość dofinansowania i realizacji projektów obywatel-

skich w 2012 r. przygotowanych przez mieszkańców Czyżyn, przy jednoczesnym włączeniu ich w realizację. Zrealizowane zostaną te przedsięwzięcia, które zostaną uznane za ważne i potrzebne z punktu widzenia mieszkańców. Ich wyboru dokonają mieszkańcy”.

Jak wygląda działalność centrum w praktyce? W jakich sprawach można się do niego zwracać? Organizatorzy nie stawiają barier. W ramach dyżurów można uzyskać poradę za-

równy w kwestii działalności społecznej, jak i w sprawach socjalnych.

O komentarz poprosiliśmy Wojciecha Krzysztonka, Przewodniczącego Rady Dzielnicy XIV Czyżyny. Pytany o charakter spraw, z jakimi zgłaszają się mieszkańcy, odpowiada: – Przychodzą do nas przede wszystkim ludzie, którzy chcą działać społecznie. Doradzamy np., jak założyć organizację pozarządową czy skąd pozyskiwać środki. Często w centrum konsultowane są projekty statutowe stowarzyszeń i fundacji. Słowem, pomagamy uwolnić energię drżącą w naszych mieszkańcach. Taka zresztą była idea powołania Centrum.

Centrum prowadzi poradnictwo prawne, księgowo, finansowe, w zakresie zarządzania i marketingu oraz w innych sprawach. Dyżury odbywają się w każdy wtorek w godzinach 16.00–19.00 w siedzibie Rady Dzielnicy XIV, os. Dywizjonu 303 nr 34.

W tym budynku działa Centrum Inicjatyw Obywatelskich

foto: Dzielnica XIV Czyżyny

Lokalne Inicjatywy Inwestycyjne – co nowego?

Radni i działacze organizacji pozarządowych zgodnie uznają Lokalne Inicjatywy Inwestycyjne za jedną z najważniejszych zdobyczy dwudziestolecia odrodzonych samorządów. Także Kraków korzysta z tej formy finansowania inwestycji infrastrukturalnych na bardzo szeroką skalę.

Jan Bińczycki

Lokalne Inicjatywy Inwestycyjne to sposób na prowadzenie inwestycji przy finansowym udziale gminy. Powstają w wyniku aktywności i częściowej partycypacji w kosztach społeczności lokalnych. Jak informują strony Biuletynu Informacji Publicznej, „mieszkańcy Krakowa, skupieni w Społeczne Komitety Budowy, zgłaszają swoje potrzeby inwestycyjne i uczestniczą finansowo w zgłoszonym i przygotowanym przez siebie przedsięwzięciu inwestycyjnym”. W tym trybie można

finansować ważne dla mieszkańców inwestycje, m.in. wodociągi, kanalizację, infrastrukturę sanitarną, oczyszczalnie ścieków, kanalizację opadową i rowy odwadniające, instalacje energetyki cieplnej, drogi, mosty (w tym kładki pieszo-rowerowe), ogólnodostępne parkingi, obiekty i urządzenia utrzymania czystości, obiekty i urządzenia melioracyjne i przeciwpowodziowe oraz infrastrukturę sportową służącą aktywności fizycznej mieszkańców.

Podczas posiedzenia Komisji Infrastruktury przedstawiono informację nt. stanu Lokalnych Inicjatyw Inwestycyjnych. Radna Teodozja

Maliszewska zaapelowała o przedłużenie terminu wykonania uchwały w tej sprawie ze względu na ograniczenia wynikające z przepisów. Pozytywnie oceniła uchwałę, pracę urzędników i uczestników LII.

W trakcie posiedzenia przygotowano uchwałę wydłużającą terminy rozliczeń do grudnia 2012. Podczas ostatniej sesji ekspresowo przyjęła ją Rada Miasta Krakowa. Projekt firmowały radne Małgorzata Jantos i Teodozja Maliszewska. – Przedłużenie terminu to konieczność. Zarejestrowane wcześniej komitety są na etapie oczekiwania na pozwolenia. Cały proces trwa zwykle ok. 3–4 lat. Nie chcieliśmy, by wysiłek tych ludzi, wynikający tylko z ich dobrej woli poszedł na marne – mówi radna Maliszewska. – Niedawno zmienili się przepisy. Będziemy kontynuować tę formę współpracy pomiędzy mieszkańcami a samorządem. Obecnie urzędnicy magistratu przygotowują plany, które nadadzą Lokalnym Inicjatywom Inwestycyjnym nową formę. Taką działalność z całą pewnością warto wspierać i kontynuować – podkreśla radna Teodozja Maliszewska.

Okiem przewodniczącego: Plany i życzenia na 2012 rok

Rok 2012 będzie bardzo trudny dla Krakowa i jego mieszkańców. W budżecie miasta brakuje pieniędzy, dlatego konieczne jest wprowadzenie trudnych, ale niezbędnych reform. Mamy coraz mniej czasu i bardzo dużo do zrobienia.

◀ Bogusław Kośmider*

Zaczyna się kolejny rok VI kadencji rady miasta. Rok, w którym przyjdzie nam się zmierzyć z wieloma problemami ekonomicznymi: niskimi dochodami miasta i ryzykiem utraty płynności finansowej, trudnością realizacji zadań ustalonych w budżecie, „za krótką koldrą budżetową” oraz koniecznymi, ale bardzo bolesnymi reformami. Zwiększą się również problemy społeczne, m.in. bezrobocie.

Co planuje rada miasta?

Niewątpliwie najważniejszą sprawą będą reformy finansów miasta, restrukturyzacja wielu dziedzin miejskiego życia, urzędu oraz miejskich jednostek organizacyjnych, edukacji i inwestycji. Planujemy kolejne oszczędności i jednocześnie postaramy się zwiększyć dochody miasta. Z tym wszystkim rada miasta musi się zmierzyć jeszcze w tym roku.

Kluczowa będzie reforma systemu edukacji, poprzedzona przyjęciem strategii edukacji miasta. Bez tego działania będzie bardzo trudno rozwiązać problemy finansowe miasta. Pieniądzy będzie coraz mniej, ponieważ rodzi się mniej dzieci.

W 2012 r. spróbujemy zmienić granice niektórych dzielnic, przyjąć nowy statut miasta, przygotować nowy statut dzielnic oraz zaproponować mieszkańcom nowe zasady obsługi skarg. Również w tym roku zakończy obrady Okrągły Stół Mieszkańcowski, przyjmujemy nowe zasady funkcjonowania krakowskiego mieszkalnictwa komunalnego, spróbujemy zmienić zasady sprzedaży mieszkań komunalnych. Powinniśmy także przyspieszyć prace nad nowym studium zagospodarowania przestrzennego Krakowa oraz przyjąć wiele miejscowych

planów zagospodarowania przestrzennego. Samorząd będzie sukcesywnie przygotowywał kolejne działania związane ze strefą aktywności gospodarczej, wdrażał nowe pomysły innowacyjnego miasta, starał się przyciągać do Krakowa kolejnych inwestorów i studentów. To będzie bardzo trudny rok. Będziemy musieli podejmować wiele trudnych i bardzo niepopularnych decyzji, bez których jednak byłoby jeszcze trudniej.

Odpowiedzialność, odwaga i optymizm

Czego życzyć Radzie Miasta Krakowa na nadchodzący trudny rok? Odpowiedzialności, odwagi i optymizmu. Odwaga jest nam potrzebna, aby podejmować niepopularne, ale niezbędne decyzje. Potrzebna jest, żeby wytłumaczyć mieszkańcom konieczność różnych działań. Aby wśród różnych ważnych spraw znaleźć te najważniejsze i umieć je obronić. Odpowiedzialność jest potrzebna, abyśmy umieli odróżnić populizm od naprawę istotnych kwestii, abyśmy potrafili patrzeć w dłuższej perspektywie interesu naszego miasta i jego mieszkańców. Odpowiedzialność jest nam również potrzebna, aby racjonalnie działać, umieć podejmować decyzje, a ze złych potrafić się wycofać. Optymizm jest potrzebny, abyśmy widzieli pozytywną perspektywę zmian, abyśmy w naszych decyzjach dostrzegali wady i zalety oraz mieli świadomość, że to, co robimy, będzie rozliczane także w przyszłości, kiedy mieszkańcy będą widzieli także pozytywne skutki trudnych decyzji.

Wspaniałego, odważnego i odpowiedzialnego 2012 roku życzy Przewodniczący Rady Miasta Krakowa.

*Przewodniczący Rady Miasta Krakowa

Dzielnice zmieniają granice?

Do Rady Miasta Krakowa wpłynął projekt uchwały dotyczący ustalenia kierunków działania dla prezydenta w zakresie przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami miasta w sprawie propozycji zmian granic dzielnic. Jest to projekt komisji ds. Reformy Ustroju, Współpracy i Dialogu Społecznego. Granice dzielnic wyznaczone były 21 lat temu, kiedy to na mocy uchwały Rady Miasta Krakowa z 27 marca 1991 r. dzielnice zostały powołane do życia. Działki, na których 20 lat temu znajdowały się pola i łąki, obecnie zajęte są np. przez bloki czy drogi, administracyjnie należące do dwóch dzielnic. Przesunięcia granic dzielnic mają ułatwić m.in. prowadzenie inwestycji. Korekty granic dzielnic zaproponowane zostały m.in. dla: Dzielnicy X Swoszowice z Dzielnicą VIII Dębniki (zachodnia część os. Kliny zostałaby przyłączona do Dzielnicy Swoszowice); dla Dzielnicy XVI Bieńczyce z Dzielnicą XV Mistrzejowice (os. Kombatantów znalazłoby się w Dzielnicy Bieńczyce); Dzielnicy XIII Podgórze z Dzielnicą XI Podgórze Duchackie (obszar pomiędzy ulicami Malborską, Kamieńską, a granicą Dzielnicy XIII połączono by z Dzielnicą XIII); Dzielnicy XIV Czyżyny z Dzielnicą III Prądnik Czerwony (obszar osiedla WTBS Kwaterna przyłączony do Dzielnicy III); Dzielnicy XVIII Nowa Huta z Dzielnicą XIV Czyżyny (przyłączenie obszaru osiedla przy ul. bp. P. Tomickiego oraz F. Padniewskiego do Dzielnicy XIV); Dzielnicy IX Łagiewniki – Borek Fałęcki z Dzielnicą VIII Dębniki (obszar pomiędzy ulicą Obozową a osiedlem Polana Żywiecka przyłączony by do Dzielnicy VIII); Dzielnicy III Prądnik Czerwony z Dzielnicą XV Mistrzejowice (obszar położony na wschód od linii potoku Sudół Dominikański przyłączony do Dzielnicy XV); Dzielnicy XVI Bieńczyce z Dzielnicą XVIII Nowa Huta (obszar pomiędzy ulicą Kocmyrzowską, rzeką Dłubnią, aleją Solidarności, a granicą Dzielnicy XVIII ma zostać przyłączony do Dzielnicy XVIII).

Zgodnie z zapisami projektu uchwały konsultacje z mieszkańcami mają zostać przeprowadzone do 30 czerwca 2012 r., a ich wyniki przedstawione Radzie Miasta Krakowa.

(MB)

Młodzieżowe cuda Krakowa

O tym, że Kraków jest miastem pełnym cudownych miejsc, wiadomo nie od dziś. Aby się o tym przekonać, wystarczy sięgnąć do dowolnego przewodnika, w którym opisów najciekawszych zabytków i zakamarków naszego miasta jest bez liku. Ale oprócz „cudów” znanych na całym świecie pełno jest też takich, o których niekoniecznie przeczytamy w książkach.

Blazej Siekierka

Przybliżyć je nam młodzi krakowianie, którzy zorganizowali konkurs „18 cudów Krakowa”. Honorowy Patronat nad całą akcją objął m.in. Przewodniczący Rady Miasta Krakowa Bogusław Kośmider.

Angelika to studentka Politechniki Krakowskiej i przyszła dziennikarka. Skończyła Krakowską Akademię Samorządności, jest urodzoną organizatorką i kobietą z tysiącem pomysłów na minutę. Dorota jest tegoroczną maturzystką, a przy okazji wesołą, rozgadaną, kreatywną

dziewczyną. To typ aktywistki, chętnie angażującej się w różnorakie projekty. Julia to kobieta z charakterem, ciągle poszukująca odpowiedzi na nurtujące ją pytania. Jest duszą towarzystwa i zaraża wszystkich pozytywną energią. Z kolei Jan to przywódca z krwi i kości. Człowiek z planem, który wszystko musi mieć pod kontrolą. Tych czworo młodych, ambitnych i kreatywnych ludzi połączył pomysł. Pomysł wydania własnej publikacji o Krakowie. Ale innej niż te wszystkie mainstreamowe książki dostępne w każdej księgarni. Chcieli spojrzeć na miasto oczami swoich rówieśników.

W tym celu stworzyli wspólny projekt, którego celem jest wypromowanie wszystkich osiemnastu dzielnic Krakowa oraz zachęcenie młodzieży do aktywnego i kreatywnego spędzania czasu. Za pomocą projektu czwórka przyjaciół chce także – jak sami twierdzą – ograniczyć ilość złych opinii i stereotypów dotyczących młodych ludzi poprzez ukazanie ich jako osób twórczych i chętnie biorących udział w różnego rodzaju akcjach.

Dzięki sondzie umieszczonej na stronie www.mlodzidlakrakowa.pl pomysłodawcy chcą wyłonić po jednym najciekawszym miejscu z każdej krakowskiej dzielnicy. Następnie, po wybraniu osiemnastu najpiękniejszych miejsc, zorganizowane zostaną dwa konkursy. Pierwszy będzie polegał na opisaniu wyłonionych w sondzie obiektów, drugi ma być konkursem typowo fotograficznym.

Jako ukoronowanie całego przedsięwzięcia planowane jest wydanie książki, w której znajdą się nagrodzone i najlepsze teksty oraz fotografie. Nie zabraknie w niej również wielu informacji o czwórce przyjaciół i ich projekcie. A to wszystko odbędzie się przy dźwiękach dobrej muzyki, bo Angelika, Dorota, Julia i Jan planują z okazji wydania książki zorganizować festiwal, podczas którego wystąpią zespoły młodzieżowe.

Kalendarium Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa i wiceprzewodniczących

14 stycznia

• V Międzynarodowy Konkurs Współczesnej Muzyki Dziecięcej i Młodzieżowej „Srebrna Szybka”, UMK Rynek Podgórski 1 (zaproszenie: Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. B. Rutkowskiego w Krakowie)

15 stycznia

• 67. rocznica rozstrzelania 79 mieszkańców Dąbia, cmentarz Rakowicki (zaproszenie: Zarząd Dzielnicy II Grzegórzki)

18 stycznia

• Obchody 67. rocznicy zakończenia okupacji hitlerowskiej w Krakowie, cmentarz Rakowicki (zaproszenie: Prezydent Miasta Krakowa)

• Aukcja Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Pamiątkowy medal XX-lecia powstania dzielnic Krakowa, który przewodniczący Rady Miasta Krakowa Bogusław Kośmider w imieniu Rady przekazał na aukcję WOŚP, sprzedany został za 471 zł. Medal został po raz pierwszy wręczony podczas uroczystej sesji Rady Miasta Krakowa 12 października 2011 r. za zasługi dla rozwoju samorządności społeczności lokalnych. Otrzymali go m.in. wszyscy dotychczasowi prezydenci Krakowa oraz przewodniczący Rady Miasta Krakowa. Pamiątkowy medal za pośrednictwem Sekretarza Stanu w Kancelarii Prezydenta Olgierda Dziekońskiego przekazany został również Prezydentowi RP Bronisławowi Komorowskiemu. Medal jest jednak przede wszystkim wręczany przedstawicielom lokalnych społeczności.

23 stycznia

• Obchody 149. rocznicy wybuchu powstania styczniowego, cmentarz Rakowicki (zaproszenie: Prezydent Miasta Krakowa, Związek Inwalidów Wojennych, Małopolska Rada

Kombatantów i Osób Represjonowanych, CM im. H. Jordana)

27 stycznia

• Uroczystość otwarcia odbudowanego żłobka przy ul. Majora 18 w Krakowie (zaproszenie: Dyrekcja Żłobka Samorządowego nr 30 oraz Zarząd Dzielnicy III Prądnik Czerwony)

30 stycznia

• Spotkanie oplatkowe z repatriantami i ich rodzinami zaproszonymi do Polski przez Gminę Miejską Kraków, sale Lea i Kupiecka UMK (zaproszenie: Prezydent Miasta Krakowa)

3 lutego

• Uroczystość wręczenia Stypendiów Naukowych Miasta Krakowa, Sala Obrad UMK (zaproszenie: Prezydent Miasta Krakowa oraz Przewodnicząca komisji)

• Gala Laureatów Magellana w 10. rocznicę działalności Korporacji UE, Teatr im. J. Słowackiego (zaproszenie: Marek Dworak, Prezes Korporacji Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie)

Radni z bliska

W ramach cyklu „Radni z bliska” przedstawiamy sylwetki samorządowców. Przed państwem **Marcin Szymański** z klubu Prawo i Sprawiedliwość, jak sam mówi „obywatel Krakowa i Złocienia”, zaangażowany w sprawy ekologii i infrastruktury, a ostatnio również kultury. Hobbistycznie – limerykopisarz. Rozmawiał Jan Bińczycki.

foto: Jan Bińczycki / UMK

Marcin Szymański – absolwent Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Społecznik i ekolog, od 10 lat związany z os. Złocień. W Radzie Miasta Krakowa zasiada w komisjach: infrastruktury, rewizyjnej, ds. reformy ustroju samorządowego, współpracy i dialogu społecznego, członek Rady Społecznej Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego przy ul. Wielickiej.

To pańska pierwsza kadencja w radzie. Jednak nie początek działalności społecznej...

Marcin Szymański: Zaczynałem w liceum. To był trudny, ale też ciekawy okres w historii Polski. Buntu przeciwko władzy nie traktowałem ideologicznie, bo cóż mogłem wiedzieć o świecie – w tym wieku władza zawsze jest zła. Później był czas na inne życiowe sprawy. W 2000 r. zamieszkałem na Złocieniu, wówczas miejscu bez przedszkola, żłobka, szkoły, kościoła, domu kultury, z obcymi sobie ludźmi. Zorganizowałem więc piknik zdrowotny i integracyjny. Choć był adresowany do dzieci, to i rodzice zaczęli ze sobą rozmawiać. Prawdziwe przyjaźnie wywołały jednak najpierw spalarnia, później powódź. Walka zjednoczyła mieszkańców Złocienia i sąsiednich osiedli. Teraz przyszedł czas na budowanie. Ot, choćby tego żłobka za nami. Bo dla mnie aktywność w radzie miasta jest kontynuacją pracy społecznej.

Na ulotkach wyborczych napisał pan „przewietrzyć Kraków”. Chodzi o ekologię czy pracę miejskich instytucji?

MS: Z zasady nie walczę z człowiekiem. To raczej zły system jest moim wrogiem. Ale jest nim oczywiście także smog. Kraków jest najgorzej wietrzonym miastem w Polsce. Tu nie powinno się lokować żadnych przedsięwzięć emitujących zanieczyszczenia, bo nie ma możliwości wyprowadzenia ich na zewnątrz. To sprawy nie do przeskoczenia – róża wiatrów, rzeźba terenu. Sprawa spalarni była jedną z odsłon walki o czyste powietrze.

Dlatego apeluję do mieszkańców o niepalenie w domowych piecach odpadami i o zastępowanie – również przy pomocy miasta – pieców węglowych bardziej ekologicznymi sposobami ogrzewania. Serce mi się kraje, kiedy widzę rowerzystów albo ludzi uprawiających jogging. Są przekonani, że robią to dla zdrowia, tymczasem „bilans zdrowotny” w takiej atmosferze jest wątpliwy.

Innym aspektem tej sprawy są spaliny, kwestia poprawy dróg i komunikacji zbiorowej dla mieszkańców peryferyjnych osiedli. Tu też Złocień mógłby być dobrym przykładem.

MS: Po połączeniu ul. Botewa z S-7 bardzo się u nas poprawiło pod tym względem. Wcześniej odwożenie dzieci do najbliższej szkoły trwało nawet 70 minut, a teraz 10. To kolosalna różnica, choć Złocień i Bieżanów są nadal upośledzone pod względem komunikacji zbiorowej. Poprawa komunikacji to jeden z moich priorytetów w kontekście całego miasta. Kraków ocalał w czasie wojny. I chwała Bogu! Ale zostały wąskie uliczki w centrum. To m.in. powoduje problemy komunikacyjne. Jestem zwolennikiem ograniczania ruchu kołowego tam, gdzie nie jest niezbędny.

Na dodatek w naszym mieście wszystko skupia się w obrębie Plant i drugiej obwodnicy: instytucje, szkoły, biura. Co zrobić, by Kraków rozwijał się także na peryferiach?

MS: Nie ma prostej odpowiedzi. Oprócz pieniędzy, których zawsze brakuje, ważna jest też zmiana sposobu myślenia o mieście. Trzeba skończyć ze stereotypem, który głosi, że to, co piękne, ma mieścić się w obrębie Plant, a to, co uciążliwe, należy lokować poza centrum. Jestem za dywersyfikacją zarówno korzyści, jak i uciążliwości. Skoro inwestycje mają służyć tzw. „większości”, to ta powinna „zrzucić” się na rekompensaty. Ale do tego potrzeba rzetelnych konsultacji społecznych. Kiedy przygotowaliśmy okrągły stół nt. spalarni, zaproponowałem odwrócenie zasady jego prowadzenia – z negatywnej na pozytywną. Można sprawić, by przy wysokim poziomie rekompensat dzielnice były się o inwestycje, wiedząc, że po uzyskaniu akceptacji mieszkańców mogą otrzymać środki na upragnione zadania. Gdyby tak się stało w przypadku spalarni, to zapewne trwałaby już jej budowa.

Jak wyglądałby taki równomiernie rozwinięty Kraków marzeń? Wiele lokalnych subcentrów, więcej zieleni, placówek kultury?

MS: Wzruszyłem się (śmiech). Na to zawsze zabraknie pieniędzy, ale w sukurs mogą tu przyjść właśnie rekompensaty za inwestycje. Tak by każdy z nas mógł powiedzieć „jestem u siebie” i „tu też jest Kraków”. To zresztą było jedno z moich haseł wyborczych.

Pisuje pan limeryki. Czy to pańskie jedyne zajęcie w wolnym czasie?

MS: Kto mówi o wolnym czasie (śmiech). Limeryki, moskaliki i lepiej piszę w zasadzie codziennie, choćby stojąc w korkach. „Kręci” mnie ich bezwzględna, mordercza formuła. A wymagana przewrotność w ich treści współgra z moim temperamentem (śmiech). Równocześnie jako długoletni fan Jacka Kaczmarskiego wymyśliłem i współtworzę od lat nielegalne, podziemne zloty „Kaczmarski underground”, na które (uwaga!)... nie zaprasza Prezydent Miasta Jacek Majchrowski (śmiech).

Do jedzenia czy smakowania?

Przed nami zapusty, czyli koniec karnawału z tłustym czwartkiem i Środą Popielcową. Środa owa kojarzy się ze śledziem, zaś czwartek – z pączkiem.

fot. Wiesław Makaj / UMK

Cukiernia przy ul. Stolarskiej słynęła nie tylko z pączków, lecz także z marcepanowych drobiażdżków

Michał Kozioł

Nieoceniony krakauerolog, wybitny znawca wszelkich podwawelskich spraw redaktor Mieczysław Czuma przed końcem karnawału chętnie cytuje fragment wiersza Józefa Januarego Napoleona Mączyńskiego, który brzmi:

Gdy zapustny bija dzwon,
Pączek obejmuje tron,
Król przez wszystkich ukochany,
Pulchny, słodki i rumiany.
Ma on wprawdzie w brzuchu dziurę,
Lecz w tej dziurze konfiturę...

Tak przed przeszło stu pięćdziesięciu laty pisał o pączku krakowski literat. Chwalono więc dawnymi laty pączka. A jak jest dziś?

Temat jest ważny, bo tłusty czwartek zbliża się nieuchronnie. Można więc oczekiwać, że gazety znów będą pisały o „wielkim obżarstwie” i biadoliły, ile to też kalorii pochłonęli przy tej

okazji krakowianie, a także ile czasu powinni biegać lub pedałowac na rowerze, aby spalić tak potężny ładunek tłuszczów oraz węglowodanów.

Ten prasowy rytuał powtarza się niezmiennie każdego roku. Być może co bardziej dociekliwi autorzy okolicznościowych gazetowych tekstów przypomną nawet słowa ks. Jędrzeja Kitowicza, który w „Opisie obyczajów za panowania Augusta III” twierdził: „Staroświeckim pączkiem trafiwszy w oko, mógłby go być podsinić, dziś pączek jest tak pulchny, tak lekki, że ścisnąwszy go w rękę, znowu się rozciąga i pęcznieje jak gąbka do swojej objętości, a wiatr zdmuchnąłby go z półmiska”. Napisano powyższe słowa gdzieś pod koniec wieku XVIII, kiedy epoka staropolska – wraz z twardym pączkiem – odeszła już definitywnie w przeszłość.

Cukiernicy i... paszтетnicy

Nie znaczy to oczywiście, że wszystkie pączki były jednakie i wszystkie „pęczniały jak gąbka”. Nikt też nie będzie twierdził, że jadano je

tylko w tłusty czwartek. Wiadomo bowiem, iż pączek pączkowi nierówny, a za dawnych czasów, choćby w latach Wolnego Miasta, kiedy w Krakowie mieszkało – jak skrupulatnie wyliczono w roku 1844 – 29 682 katolików oraz 11 794 starozakonnych, konsumowano zapewne masowo pączki nie tylko w tłusty czwartek, ale i w Chanukę. Zresztą pączki krakowianie jedli – i to bez względu na swoje wyznanie – przez cały rok.

Mieszkańcy Krakowa i przybywający do tego miasta goście mieli – i nadal mają – wielkie możliwości wyboru pączków, gdyż pod Wawelem już od bardzo dawna działali wybitni cukiernicy. Trzeba jednak zaznaczyć, że profesja ta zawsze była elitarna. We wspomnianym już wcześniej 1844 r. w Krakowie było aż 182 majstrów piekarzy, a tylko 13 majstrów cukierników i paszтетników – liczonych razem, bowiem obie te profesje miały wówczas wspólny cech. Owi mistrzowie profesji cukierniczo-paszтетniczej zatrudniali w swoich pracowniach 18 czeladników oraz 21 uczniów.

Zdaniem Ryszarda Dzieszyńskiego, autora wydanego w 1987 r. opracowania zatytułowanego „220 lat Cechu Cukierników w Krakowie”, za początki funkcjonowania cechu krakowskiej organizacji zawodowej cukierników należy uznać zaaprobowanie przez króla Stanisława Augusta Poniatowskiego statutu cechu paszтетników. Wydarzenie to miało miejsce w 1766 r. Nazwa „paszтетnicy” może być trochę myląca i budzić wątpliwości co do rodzaju profesji. Jest jednak niezbitny dowód potwierdzający naprawdę „cukierniczy” charakter owej organizacji cechowej. Dowodem tym są – zachowane po dziś dzień w archiwum przy ulicy Siennej – przepisy dotyczące egzaminu mistrzowskiego. Zapisano w nich, że kandydat na mistrza „paszтетnictwa” musiał przedstawić komisji egzaminacyjnej aż osiemnaście własnoręcznie przygotowanych wyrobów i to zgoła nie tylko w skład paszтетniczej profesji wchodzących. Były bowiem na tej liście bowiem także ciasta, budynie, kremy, kompoty i galarety.

Słynne karnawałowe, wybornie lukrowane

Maria Estreicherówna – autorka „Życia towarzyskiego i obyczajowego Krakowa w latach 1848–1863” – pisze o krakowskich cukierniach, że były nie tylko „stosunkowo liczne i dobre”, lecz że można je bez przesady nazwać chlubą miasta. To właśnie w tych cukierniach powstawały krakowskie pączki, ale „krakowskie” tylko z racji miejsca powstania. Dawni krakowscy cukiernicy lubowali się bowiem w oryginalnie lub też „z cudzoziemską” brzmiących nazwach. Bywały więc „pączki warszawskie wybornie lukrowane”, a można je było dostać w lokalu mieszczącym się przy ul. Floriańskiej i noszącym budzącą za-

ufanie nazwę „Zdrowie”. Cukiernik Romuald Pieczarka, który pod koniec XIX stulecia prowadził zakład na pl. Dominikańskim, ogłaszał w prasie, że cztery razy w ciągu dnia oferuje klientom kolejne „nakłady” pączków nie byle jakich, bo „słynnych karnawałowych”. Notabene cukiernia pana Pieczarki nazywała się „Warszawska”. Natomiast chętnie odwiedzana przez wszelkiego rodzaju artystów cukiernia Zygmunta Majewskiego na rogu ulicy Szewskiej i Plant sławna była z „pączków wanilijowych znanych z dobroci po 4 centy”.

Krakowska klientela, i to zarówno ta sprzed wieku, jak i ta współczesna miała i nadal ma swoje preferencje i swoją własną skalę ocen. Pamiętam, jak przed przeszło dwudziestu laty pewna moja znajoma, wówczas mężatka o bardzo krótkim stażu małżeńskim, opowiadała, że zjawiała się w mieszkaniu swoich teściów z wielką paczką pączków pochodzących z jednej z krakowskiej cukierni. Wydawałoby się, że wszystko powinno być w najlepszym porządku. Pączki ładnie pachniały, wygląd miały zachęcający do konsumpcji i można było mieć nadzieję, że będą smaczne. Okazało się jednak, że moja znajoma nie doceniła swojej teściowej. Starsza pani spojrzała na pączki i zadała zaskakujące pytanie, które brzmiało: „Czy ty kupiłaś pączki? Do jedzenia czy do smakowania?”.

Szlakiem krakowskich cukierni

Jak łatwo się domyślić, teściowa mojej znajomej była typową przedstawicielką zasiedziały krakauerów, krakowskich mieszczan o dołkądnie sprecyzowanych poglądach. Byli więc

oni zwolennikami – a co za tym idzie i klientami – jednej ze sławnych krakowskich cukierni. A takich zakładów było w powojennym Krakowie wiele. Miała więc swoich zwolenników cukiernia „Polar” przy ulicy Wiślniej. Należała ona do Tadeusza Kozłowskiego. Można tam było kupić m.in. „żabkowe” babeczki – klasyczne babeczki z kruchego ciasta, ale tak chytrze zwieńczone pięknym, zielonym lukrem, że rzeczywiście przypominały łebki żab. Oczywiście każda „żabka” miała po parze oczek i otwarty pyszczek.

Na Rynku Głównym, w kamienicy oznaczonej numerem 7, miała swoją siedzibę słynna cukiernia Scherhardta. Pan Józef – bo takie imię nosił ów słynny mistrz cukierniczy – był lwowiakiem ekspatriowanym z rodzinnego miasta w roku 1946. Aby dostać się do jego cukierni, trzeba było przejść przez sień frontowej kamienicy, minąć wielkiego św. Floriana i wejść na piękne, otoczone drewnianymi gankami podwórze. To tu, w oficynie mieścił się sklep, w którym można było kupić m.in. muszelki z nadzieniem orzechowym, a „na wagę” – pudrowe cukierki w łagodnych, pastelowych kolorach i o dyskretnych smakach. Latem na podwórku, obok starej pompy w drewnianej obudowie – widywało się takie na krakowskich podwórkach, zanim nie padły ofiarą remontów, nieobronione przez konserwatorów – funkcjonował mały ogródek złożony z kilku stolików. Nie trzeba dodawać, że pączki pana Józefa – który prowadził firmę do 1981 r. – cieszyły się wielkim powodzeniem i z pewnością zaliczane były do tych, które należy „smakować”, a nie zwyczajnie zjadać.

Sławne cukiernie funkcjonowały nie tylko w obrębie Plant. Jedną z nich przez wiele lat działała przy ul. Felicjanek. Pracownia i sklep miały po roku 1939 burzliwe losy. W pewnym momencie zostały nawet „uspołecznione”. Kierował nimi stary właściciel, jednak już jako pracownik Krakowskich Zakładów Gastronomicznych. Na szczęście po pewnym czasie udało się Janowi Janasowi odzyskać nie tylko pomieszczenia cukierni, ale także zdobyć liczną i wierną klientelę.

Lista krakowskich firm cukierniczych, które odeszły definitywnie do historii, jest długa. Ze smutkiem trzeba stwierdzić, że staje się ona coraz dłuższa. Ostatnio, dosłownie na naszych oczach, znika sławna i mogąca pochwalić się długą – bo sięgającą bodajże 1927 r. – tradycją cukiernia przy ul. Stolarskiej. Słynęła ona nie tylko z pączków, lecz także z marcepanowych drobiażdżków, produkowanych nie tylko jako tak zwana „święconka do koszyczka” przed Wielką Sobotą, ale przez cały rok.

Nie należy jednak popadać w przesadny pesymizm. Wydłuża się co prawda lista krakowskich firm cukierniczych, które mogą już być tylko przedmiotem zainteresowania pamiętnikarzy i historyków, ale przecież nadal funkcjonuje pod Wawelem wiele wspaniałych cukierni, które naprawdę tworzą (w tym przypadku trzeba użyć takiego słowa, gdyż cukiernictwo to harmonijne połączenie sztuki z rękodzielnictwem) pączki „do smakowania”. Dlatego chyba warto zadać sobie w tłusty czwartek trochę trudu i postarać się o pączki nie „tylko do jedzenia”.

Kalendarium krakowskie

8 lutego

1644 – umiera ojciec Marcin Kłoczyński, przełożony kanoników regularnych na Kazimierzu, którego zasługą jest wprowadzenie na mapę Krakowa do dziś używanej nazwy „Wenecja”. Obecnie nazywa się tak ulica, kiedyś była to grupa domów wzniesionych staraniem ojca Kłoczyńskiego. Nazwano je „Wenecją”, gdyż leżały nad młynówką poruszającą dolny młyn, po którym pozostała tylko nazwa.

9 lutego

1818 – zatwierdzono statut Towarzystwa Przyjaciół Muzyki, założonego „celem podźwignienia i upowszechnienia Muzyki w wolnym Kraiu naszym, zachęcenia Rodaków do postępu i obeznania się łatwiejszego

z iey znakomitemi i liczeimi dziełami, przy wzrastającym oraz bardziey iey guście i szacunku...”

10 lutego

1454 – w katedrze wawelskiej odbył się ślub Elżbiety Rakuszanki i Kazimierza Jagiellończyka.

11 lutego

1909 – prasa krakowska donosi: „Krwawą bójkę na kufle stoczyli wczoraj dorożkarze na placu Matejki. Bójka smutno skończyła się dla jednego z uczestników Feliksa Hajdugi, gdyż rozbito mu kufel na głowie, zadając mu kilka dotkliwych ran. Opatrzono go na stacyi ratunkowej i odwieziono omdlałego z powodu upływu krwi do domu”.

12 lutego

1906 – „C.k. Prezydium Namiestnictwa informuje krakowski Magistrat, że „Jego ces. i król. Mość Najwyższym postanowieniem z dnia 16 stycznia br. raczył najmiłosciwiej zezwolić na wcielenie nowego wydania życiorysu Jego ces. i król. Apostolskiej Mości, napisanego przez kierownika szkoły miejskiej „Kazimierza Wielkiego” w Krakowie, Salomona Spitzera do c. i k. familijnej biblioteki fideikomisowej oraz rozkazać, aby ofiarodawcy wyrażono z tego powodu Najwyższe podziękowanie”.

14 lutego

1901 – prezydent Józef Friedlein uroczyście inauguruje pracę krakowskiego wodociągu.

Przetargi na sprzedaż nieruchomości organizowane w lutym 2012 r.

Gmina Miejska Kraków i Skarb Państwa oferują do sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego niezabudowane nieruchomości gruntowe przeznaczone pod zabudowę usługową, hotelową, mieszkaniową jednorodziną i wielorodzinną, garaże, lokale użytkowe, lokale mieszkalne, strychy do adaptacji oraz nieruchomości gruntowe zabudowane budynkami przeznaczonymi do generalnego remontu.

Treść ogłoszeń o przetargach wraz z mapą lokalizacji zamieszczona jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa www.bip.krakow.pl (Finanse i Mienie/Nieruchomości Miasta Krakowa/Przetargi na Nieruchomości).

Szczegółowe informacje odnośnie do nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie przetargu można uzyskać w Wydziale Skarbu Miasta, ul. Kasprowska 29, tel. (12) 616-98-08, (12) 616-98-09, w godzinach pracy urzędu.

W lutym 2012 r. planowane są do sprzedaży w trybie przetargu następujące nieruchomości:

14 lutego odbędzie się licytacja

- nieruchomości o powierzchni 0,0848 ha, położonej przy ul. Powiśle nr 5, zabudowanej budynkami użytkowymi przewidzianymi do rozbiórki. Cena wywoławcza wynosi: 3 152 000,00 zł. Wadium: 160 000,00 zł
- nieruchomości o powierzchni 1,4569 ha, zabudowanej budynkiem hotelu Chopin i urządzeniami budowlanymi, położonej przy ul. Przy Rondzie nr 2, obciążonej prawem użytkowania ustanowionym do dnia 3.09.2051 r. Cena wywoławcza wynosi: 42 707 200,00 zł. Wadium: 2 200 000,00 zł
- nieruchomości o powierzchni 0,0323 ha, położonej przy ul. Solnej, która zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego obszaru „Zabłocie” położona jest w terenie zabudowy mieszkaniowo-usługowej oznaczonym symbolem A5.MU. Cena wywoławcza wynosi: 784 200,00 zł brutto, w tym 23 proc. podatku VAT. Wadium: 40 000,00 zł
- lokalu użytkowego oznaczonego nr U-101 o powierzchni 84,86 m kw., położonego w piwnicy budynku nr 32 przy ul. Floriańskiej w Krakowie. Cena wywoławcza wynosi: 445 840,00 zł. Wadium: 23 000,00 zł
- udziału wynoszącego 21/80 części zabudowanej nieruchomości gruntowej, położonej przy ul. Halickiej nr 14 A. Cena wywoławcza udziału w nieruchomości wynosi 1 900 000,00 zł. Wadium: 95 000,00 zł

Warunkiem udziału w przetargach jest wpłata wadium w taki sposób, aby najpóźniej w dniu 10 lutego 2012 r. znajdowało się na rachunku gminy.

28 lutego odbędzie się licytacja

- niezabudowanej nieruchomości o powierzchni 0,1461 ha, położonej przy ul. Pod Szańcami. Cena wywoławcza wynosi: 464 418,00 zł brutto, w tym 23 proc. podatku VAT. Wadium: 47 000,00 zł. Zgodnie z decyzją o ustaleniu warunków zabudowy działka może zostać zabudowana budynkiem mieszkalnym jednorodzinym wolnostojącym z garażem.
- lokalu o przeznaczeniu innym niż mieszkalne – strychu oznaczonego literą „S” o powierzchni użytkowej 257,21 m kw., położonego w budynku wielomieszkaniowym oznaczonym nr 6 przy ul. Szujskiego w Krakowie. Cena wywoławcza nieruchomości wynosi: 471 240,00 zł. Wadium: 47 000,00 zł
- niezabudowanych nieruchomości gruntowych oznaczonych nr działek 189/11 o powierzchni 0,6396 ha, 189/13 o powierzchni 1,2527 ha, 189/14 o powierzchni 0,2519 ha, położonych przy ul. Smoleńskiego. Cena wywoławcza działki nr 189/11 wynosi: 1 579 074,00 zł brutto, w tym 23 proc. podatku VAT. Wadium: 80 000,00 zł

Cena wywoławcza działki nr 189/13 wynosi: 1 921 752,00 zł brutto, w tym 23 proc. podatku VAT. Wadium: 97 000,00 zł

Cena wywoławcza działki nr 189/14 wynosi: 1 093 040,00 zł brutto, w tym 23 proc. podatku VAT. Wadium: 55 000,00 zł

Obszar w skład, którego wchodzi przedmiotowe nieruchomości, w znacznej części podlega ustaleniom obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Opatkowice–Wschód” nieruchomości oznaczona nr działki 189/11 przeznaczona jest pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną 23MW(n), nieruchomość oznaczona nr działki 189/13 przeznaczona jest pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną z dopuszczeniem min. zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, usługowej oraz terenów sportu i rekreacji 17MN(w). Nieruchomość oznaczona nr działki 189/14 przeznaczona jest pod usługi komercyjne 29U(c).

- niezabudowanych nieruchomości gruntowych, położonych przy ul. Przegorzalskiej, oznaczonych nr działek: 314/1 o powierzchni 0,0630 ha, 314/2 o powierzchni 0,0631 ha, 314/3 o powierzchni 0,0631 ha, 314/4 o powierzchni 0,0630 ha oraz 314/5 o powierzchni 0,0721 ha.

Cena wywoławcza działki nr 314/1 wynosi: 489 221,00 zł brutto, w tym 23 proc. podatku VAT. Wadium 25 000,00 zł

Cena wywoławcza działki nr 314/2 wynosi: 489 996,00 zł brutto, w tym 23 proc. podatku VAT. Wadium 25 000,00 zł

Cena wywoławcza działki nr 314/3 wynosi: 490 770,00 zł brutto, w tym 23 proc. podatku VAT. Wadium 25 000,00 zł

Cena wywoławcza działki nr 314/4 wynosi: 489 221,00 zł brutto, w tym 23 proc. podatku VAT. Wadium 25 000,00 zł

Cena wywoławcza działki nr 314/5 wynosi: 586 255,00 zł brutto, w tym 23 proc. podatku VAT. Wadium 30 000,00 zł

Obszar, w skład którego wchodzi przedmiotowe nieruchomości, podlega ustaleniom obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Osiedle Przegorzały” zatwierdzonego uchwałą Nr LXXVII/1132/09 Rady Miasta Krakowa z dnia 2 grudnia 2009 r. Działki nr 314/1, 314/2, 314/3, 314/4 i 314/5 znajdują się w terenie zabudowy mieszkaniowo-usługowej oznaczonym symbolem 2MNU.

Warunkiem udziału w przetargach jest wpłata wadium w taki sposób, aby najpóźniej w dniu 24 lutego 2012 r. znajdowało się na rachunku gminy.

Aktualności w planowaniu przestrzennym Krakowa

Najważniejsze informacje z zakresu planowania miejscowego

Wyłożenia do publicznego wglądu:

- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „OSIEDLE OFICERSKIE” od 1 do 29 lutego 2012 r. w Biurze Planowania Przestrzennego UMK, ul. Sarego 4, w godz.: poniedziałki: 13.30–15.30, wtorki, środy, czwartki i piątki: 8.00–10.00. Termin składania uwag: 14 marca 2012 r.

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie planu: 28 lutego 2012 r. w budynku UMK, pl. Wszystkich Świętych 3–4, Sala Portretowa, godz. 14.00.

- ponownie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „II KAMPUS AGH” od 16 stycznia do 13 lutego 2012 r. w Biurze Planowania Przestrzennego UMK, ul. Sarego 4, w godzinach: poniedziałki: 14.00–16.00, oraz wtorki, środy, czwartki i piątki: 8.00–10.00.

Termin składania uwag: 27 lutego 2012 r.

- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „WOLA JUSTOWSKA - MODRZEWIOWA” - Termin składania uwag do 15 lutego 2012 r.
- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „BRONOWICE MAŁE - RONDO OFIAR KATYNIĄ”.

Termin składania uwag: 15 lutego 2012 r.

- ponownie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „TYNIEC OSIEDLE”.
  - ponownie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „WOLA JUSTOWSKA - SARNIE UROCZYSKO”.
- Termin składania uwag: 8 lutego 2012 r.

Projekty planów oraz pełne treści ogłoszeń znajdują się na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej (www.bip.krakow.pl) w zakładce ROZWÓJ MIASTA – PLANOWANIE PRZESTRZENNE oraz na stronie Biura Planowania Przestrzennego (<http://planowanie.um.krakow.pl>).

Komunikat Wydziału Spraw Administracyjnych Urzędu Miasta Krakowa w sprawie zasad przejazdu meleksów przez Rynek Główny w 2012 r.

1. Przedsiębiorcy zainteresowani uzyskaniem zgody na przejazd przez Rynek Główny pojazdami elektrycznymi w ramach obsługi ruchu turystycznego w okresie do 31 maja 2012 r., mogą złożyć wniosek zgodny z procedurą SA-26 na dziennik podawczy Urzędu Miasta Krakowa do 24.02.2012 r. Zezwolenia będą wydawane po jednym dla jednego przedsiębiorcy do wysokości limitu (35 szt.).
2. Przedsiębiorcy zainteresowani uzyskaniem zgody na przejazd przez Rynek Główny pojazdami elektrycznymi w ramach obsługi ruchu turystycznego od 01.06.2012 r. do końca 2012 r., mają złożyć wniosek zgodny z procedurą SA-26 na dziennik podawczy Urzędu Miasta Krakowa w nieprzekraczalnym terminie do 02.04.2012 r. Wniosek ten należy złożyć niezależnie od wniosku na miesiąc poprzedzający, określone w punkcie 1.
3. Zgodnie z procedurą SA-26 do wniosku należy załączyć kolorowe zdjęcie pojazdu o wymiarach 13 cm x 18 cm (ujęcie z boku). W przypadku przedsiębiorców, którzy wykonywali ww. przejazdy w roku ubiegłym i nie zmieniają szaty graficznej pojazdu, mogą złożyć oświadczenie o treści: „Wygląd pojazdu, jego szata graficzna nie została zmieniona, pozostanie taka sama jak dopuszczona w 2011 r.”.
4. Do 16.04.2012 r. zostaną ogłoszone zasady wyłonienia przedsiębiorców kwalifikujących się do otrzymania zgody na przejazd meleksem przez Rynek Główny w ramach obsługi ruchu turystycznego w okresie od 01.06.2012 r. do 31.12.2012 r. Tryb wyłaniania zależeć będzie między innymi od liczby złożonych wniosków.
5. Szczegółowych informacji udziela pracownik Wydziału Spraw Administracyjnych Urzędu Miasta Krakowa: Daniel Bartosz, tel. (12) 616-93-16.

Classic

14.02
2012

[wtorek]
godz. 20.00

Filharmonia
im. Karola Szymanowskiego w Krakowie
ul. Zwirzyńska 1

Brahms and Liszt and ...

Motion Trio

PREMIEROWY KONCERT
NAJNOWSZEJ PŁYTY!

acoustic accordions

Janusz Wojtarowicz
Paweł Baranek
Marcin Gałążyn

Organizator:
Śródmiejski Ośrodek Kultury

Prowadzenie koncertu:
Wacław Krupiński

Pomysł i organizacja koncertu:
Monika Dudek, Łukasz Lech

Bilety: 80 pln, 100 pln, 120 pln

Do nabycia:

ŚOK, ul. Mikołajska 2, II p. pokój 21, tel.: (12) 422-19-55, w. 24;
rezerwacja: bilety.sok@poczta.fm, pon.-pt. godz. 8.00-16.00

Info Kraków: ul. św. Jana 2, tel.: (12) 421-77-87; ebilet.pl;

Filmotechnika Pasaż Bielaka, Rynek Główny 9, tel.: (12) 421-23-43

Motion Trio Brahms and Liszt and ...

AKD 006

Organizator: Partnerzy:

Śródmiejski Ośrodek Kultury

Stowarzyszenie SIEMACHA

Patroni medialni:

NAJTAŃSZA SZKOŁA PŁYWANIA

W KRAKOWIE

Com-Com
swim

**TRWAJĄ ZAPISY!!!
PAKIET 10 ZAJĘĆ ZA 180 ZŁ**

Zajęcia odbywają się 7 dni
w tygodniu na nowoczesnej
pływalni w Centrum Rozwoju
Com-Com Zone.

Szczegółowe informacje:
tel. 694-401-702 oraz mailowo:
plywanie@comcomzone.pl

Szczegółowe informacje:
tel. 661-013-070 oraz mailowo:
akademia@comcomzone.pl

**TRWA NABÓR DO SEKCJI SPORTOWYCH
CENTRUM ROZWOJU COM-COM ZONE!!!**

TENIS STOŁOWY i PŁYWANIE dla dzieci w wieku od 7 do 13 lat
ze szkół podstawowych. **BOKS** od 10 do 17 lat.

Centrum Rozwoju Com-Com Zone

Ul. Ptaszyckiego 6, Nowa Huta (obok stadionu Hutnika)

tel. 12 682 11 10   www.comcomzone.pl